

**T.C. ENERJİ VE TABİİ
KAYNAKLAR BAKANLIĞI**

**ENERJİ VERİMLİLİĞİ HİBE DESTEKLERİ
HAKKINDA
UYGULAMA USUL VE ESASLARI**

ETKB-EYS-USLE-003 Rev.01

15/09/2023

İçindekiler

ENERJİ VERİMLİLİĞİ HİBE DESTEKLERİ HAKKINDA UYGULAMA USUL VE ESASLARI	1
BİRİNCİ BÖLÜM	1
Başlangıç Hükümleri	1
Amaç	1
Kapsam.....	1
Dayanak.....	1
Tanımlar	1
İKİNCİ BÖLÜM	2
Enerji Verimliliği Hibe Desteklerine Başvuru Koşulları	2
Ön şartlar	2
Ön başvuru	2
Ön başvuru inceleme	2
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	2
Verimlilik Artırıcı Projelerin Desteklenmesi	2
Projelerin hazırlanması.....	2
Başvuru.....	3
Projelerin değerlendirilmesi	3
Projenin uygulanması ve yerinde son incelemenin yapılması	4
Proje desteklerinin verilmesi.....	5
Projelerin desteklenmesine ilişkin diğer hükümler	6
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	6
Gönüllü Anlaşmaların Desteklenmesi	6
Başvuru.....	6
Değerlendirme	7
Gönüllü anlaşma yapılması	8
İzleme dönemi ve enerji yoğunluklarının takibi	8
Desteklerin verilmesi.....	9
BEŞİNCİ BÖLÜM	10
Çeşitli ve Son Hükümler	10
Enerji verimliliği hibe desteklerine ilişkin ortak hükümler	10
Süreler	10
İlk başvuru.....	10
Uygulama raporunun gönderilmesi.....	11
Hurda belgesi ve faturası.....	11
Yürürlükten kaldırılan Usul ve Esaslar	11
Yürürlük	11
Yürütme.....	11
EK-1 Verimlilik Artırıcı Proje Başvurusu.....	12
EK-2 Proje Bileşenleri Özet Tablosu	21
EK-3 Proje Yerinde Ön İnceleme Tutanağı	29

EK-4 Proje Yerinde Son İnceleme Tutanağı.....	31
EK-5 Verimlilik Artırıcı Proje Uygulama Raporu.....	33
EK-6 Taahhütname	48
EK-7 Gönüllü Anlaşma Başvuru Formu.....	49
EK-8 Gönüllü Anlaşma.....	64
EK-9 Gönüllü Anlaşma İzleme Formu	69
EK-10 İmalat Sanayi Sektör Sınıflamaları.....	83

ENERJİ VERİMLİLİĞİ HİBE DESTEKLERİ HAKKINDA UYGULAMA USUL VE ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Usul ve Esaslar, verimlilik artırıcı projeler ve gönüllü anlaşmaların hibe şeklinde desteklenmesi için başvuru, değerlendirme, izleme ve destek uygulamalarına ilişkin usul ve esasların belirlenmesini amaçlar.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Usul ve Esaslar;

a) Ticaret ve/veya sanayi odasına bağlı olarak her türlü mal üretimi yapan ve imalat sektöründe faaliyet gösteren, son üç yıla ait yıllık toplam enerji tüketimlerinin ortalaması beş yüz TEP ve üzeri olan,

b) Bina ve hizmet sektöründe faaliyet gösteren, toplam inşaat alanı yirmi bin metrekare veya son üç yıla ait yıllık toplam enerji tüketimlerinin ortalaması beş yüz TEP ve üzerinde olan,

c) Tarım sektöründe faaliyet gösteren, gerçek veya tüzel kişilerin yaptığı başvurular ile değerlendirme, izleme ve destek uygulamalarına ilişkin usul ve esasları kapsar.

(2) Gönüllü anlaşmalar için yalnızca birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen gerçek veya tüzel kişiler başvuruda bulunabilir.

(3) Asıl faaliyet alanı elektrik üretimi olan elektrik üretim lisansına sahip tüzel kişiler, genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile diğer kamu kurum ve kuruluşları bu Usul ve Esasların kapsamı dışındadır.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Usul ve Esaslar, 27/10/2011 tarihli ve 28097 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ii), (kk) ve (ss) bentleri, 15 inci maddesinin birinci fıkrası, 16 ncı maddesinin birinci fıkrası ile dördüncü fıkrasının (a), (b) ve (ç) bentleri, 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile ikinci fıkrası, 19 uncu maddesinin birinci fıkrası ve 34 üncü maddesi hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Usul ve Esaslarda yer alan;

a) Atık ısıdan elektrik üretimi: İşletmelere ait proseslerde ortaya çıkan ve kullanılmadan sistemi terk eden ısı enerjisinin elektrik üretim amacıyla kullanıldığı sistemleri,

b) Başvuru sahibi: Enerji verimliliği uygulama proje desteklerine başvuran sanayi, bina, tarım ve hizmet sektörlerinde faaliyet gösteren gerçek veya tüzel kişileri,

c) ENVER Portalı: Bakanlık Enerji Verimliliği Portalını,

ç) EVDES: Enerji verimliliği destek başvurularının alındığı bilgi yönetim sistemini,

d) Hurda belgesi: Hurdayı alan firma tarafından düzenlenen, değişimi yapılacak ekipmanların özelliklerinin (marka, model, seri numarası, vb.) yer aldığı ve ekipmanların bir daha kullanılmayacak şekilde hurdaya ayrıldığını gösterir belgeyi,

e) Hurda faturası: Hurdayı alan firma tarafından düzenlenen, değişimi yapılacak ekipmanların hurda için satıldığını gösterir faturayı,

f) Kanun: 18/4/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanununu,

g) Proje sahibi: Verimlilik artırıcı projelerinin desteklenmesine karar verilen sanayi, bina, tarım ve hizmet sektörlerinde faaliyet gösteren gerçek veya tüzel kişileri,

ğ) Şirket: Enerji verimliliği danışmanlık şirketlerini,

h) Tebliğ: Kojenerasyon ve Mikrokojenerasyon Tesislerinin Verimliliğinin Hesaplanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliği (Sıra No: 2014/3),

- 1) YMM: Yeminli mali müşaviri,
 i) Yönetmelik: Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmeliği ifade eder.
 (2) Birinci fıkrada tanımlananlar dışında bu Usul ve Esaslarda geçen diğer ifade ve kısaltmalar için aksi belirtilmedikçe uygulama ve yorumlarda sırasıyla Kanun, Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuatta yer alan anlam ve kapsama sahiptir.

İKİNCİ BÖLÜM

Enerji Verimliliği Hibe Desteklerine Başvuru Koşulları

Ön şartlar

MADDE 5 – (1) Enerji verimliliği hibe desteklerine başvuranların aşağıdaki şartları sağlamaları esastır.

- Başvuru tarihi itibarıyla EVDES'e kayıtlı olunması,
- Enerji yöneticisi görevlendirilmesine ilişkin Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin birinci ve ikinci fıkraları kapsamında belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmiş olunması,
- Bilgi verme yükümlülüğü kapsamında Yönetmeliğin 32 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmiş olunması,
- ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Standardı belgesine sahip olunması,
- Kojenerasyon sistemlerine yönelik verimlilik artırıcı proje başvurularında, başvuru tarihi itibarıyla Tebliğ ile belirlenen asgari verimlilik gereksinimlerini sağlayan verimlilik belgesinin alınmış olması.

(2) Birinci fıkrada belirtilen şartları sağlamayan başvurular değerlendirmeye alınmaz ve bu durum başvuranlara bildirilir.

(3) Tarım sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin başvurularında birinci fıkranın (b), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen şartlar aranmaz.

Ön başvuru

MADDE 6 – (1) Enerji verimliliği hibe desteklerinden yararlanmak isteyenler, EVDES'e üye olur ve sistemde istenilen belgeleri sunarak ön başvuruda bulunur.

Ön başvuru inceleme

MADDE 7 – (1) 5 inci maddedeki ön şartlar kapsamında başvurular Bakanlık tarafından mevzuata uygunluk, bilgi ve belge yönünden incelenir.

(2) Ön başvuruda istenen belgelerde aranan bilgilerin eksiksiz doldurulması esastır. İnceleme sonucu başvuruda istenen bilgi ve belgelerde hata ve/veya eksiklik tespit edilmesi halinde gerekli düzeltmelerin yapılması ve/veya eksiklerin tamamlanması amacıyla başvuru sahibine bildirim yapılır.

(3) Hata ve/veya eksikliklerin on iş günü içinde giderilmesi istenir. Süresi içerisinde hata ve/veya eksikliklerin giderilmemesi halinde başvuru reddedilir ve gerekçesi ile birlikte başvuru sahibine bildirilir.

(4) Ön başvuruda yer alan son üç yıla ait enerji tüketim bilgilerinin her yıl güncellenmesi gereklidir. Ön başvuruda istenen diğer bilgi ve belgelerde değişiklik olması durumunda da ön başvuru ayrıca güncellenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Verimlilik Artırıcı Projelerin Desteklenmesi

Projelerin hazırlanması

MADDE 8 – (1) Proje, verimsizliklerin, kayıpların ve enerji atıklarının giderilmesi için mevcut duruma göre enerji verimliliğinin artırılması amacıyla hazırlanır.

(2) Proje kapsamında, projenin anlaşılmasını sağlayacak yeterlilikteki teknik bilgi ve çizimler, proje kapsamında satın alınacak malların teknik özellikleri, uygulama öncesi ve

sonrası ölçüm yöntemleri ve ölçüm cihazlarına ilişkin bilgiler, ölçüm cihazlarına ait kalibrasyon belgeleri, proje termin programı ve proje maliyet kalemleri, yapılan hesaplar ve kabuller, hesap metodu ve formüller başvuru dosyasında yer alır. Bakanlık, gerek görülmesi halinde bu hususlar dışında ilave bilgi ve belge talep eder.

(3) Başvuru dosyası Ek-1’de, proje bileşenleri ise Ek-2’de yer alan formata uygun olarak hazırlanır.

Başvuru

MADDE 9 – (1) Başvurularda ön başvuruların uygun bulunması veya yapılan bildirim sonucu hata ve/veya eksikliklerin giderilmesi ve ön başvuruların güncel olması şartı aranır.

(2) Başvuru sahipleri, 8 nci maddede belirtilen hususlar çerçevesinde şirketlere hazırlattıkları projelerini Bakanlıkça ilan edilen başvuru döneminde Bakanlığa sunar.

(3) Destek kapsamında proje bedeli KDV hariç en fazla beş milyon Türk Lirası olan projelerin başvurusu kabul edilir. Bakanlık, gerek görülmesi halinde proje başvurularına yönelik desteklenecek proje tipleri, projelerle sağlanacak asgari enerji tasarruf miktarı, asgari birim enerji tasarrufu başına yatırım maliyeti, asgari proje bedeli, başvuru kabul edilecek sektör ve alt sektörleri, asgari ve azami geri ödeme süresi, işletmenin asgari ve azami yıllık toplam enerji tüketimi ve benzeri ilave kriterler belirler.

(4) Başvuru tarihleri ve/veya kriterleri, başvuru döneminden en az otuz gün öncesinden Bakanlık resmi internet sitesi üzerinden ilan edilir.

(5) Başvurular daha önce destekleme kararı alınmış ve uygulaması devam eden projeler dahil azami beş proje ile sınırlıdır. Ancak, uygulaması tamamlanarak Bakanlığa bildirilen projeler bu kapsamda sayılmaz.

(6) Aşağıda belirtilen konularda yapılan proje başvuruları destek kapsamına alınmaz.

- a) Uygulanmış veya uygulamasına başlanmış olan projeler,
- b) İkinci el ekipmanların alımlarına yönelik projeler,
- c) Leasing yöntemiyle ile yapılan projeler,
- ç) Yakıt dönüşümlerine yönelik yapılan projeler,
- d) Asıl amacı kapasite artışına yönelik yapılan projeler,
- e) Yeni tesis kurulmasına yönelik yapılan projeler,
- f) Taşıt alımlarına yönelik projeler,
- g) Üretilen ısı ve/veya elektriği satmak amacıyla yapılan kojenerasyon projeleri,
- ğ) Elektrik üretimine yönelik yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı projeler,
- h) Kiralık ekipmanların değişimine yönelik projeler,
- ı) Bakanlık tarafından uygun bulunmayan diğer projeler.

(7) Proje kapsamında, mevcut ve satın alınması düşünülen tüm ekipmanların işletme sınırları içinde yer alması ve tüm ekipmanların mülkiyetinin başvuru sahibinde olması gereklidir. Bu kapsamda olmayan proje başvuruları değerlendirmeye alınmaz ve bu durum başvuru sahibine bildirilir.

Projelerin değerlendirilmesi

MADDE 10 – (1) Bakanlığa sunulan başvurular, Başkan onayı ile kurulan ve en az beş kişiden oluşan bir komisyon tarafından aşağıdaki şekilde değerlendirilir. Komisyon karar yeter sayısı en az 3 olup kararlar oy birliğiyle alınır.

a) Komisyon, başvurularda yer alan projeleri ölçüm verilerine, kabullere, hesap metodlarına ve 8 inci maddede belirtilen hükümlere göre bileşen bazında inceler.

b) Komisyon tarafından yapılan inceleme sonucu tespit edilen uygunsuzluk, eksiklik veya hatalar başvuru sahibine bildirilir ve on iş günü içinde uygunsuzluk, eksiklik veya hataların giderilmesi istenir. Bu süre zarfında uygunsuzluk, eksiklik veya hataları giderilmeyen proje bileşenleri değerlendirmeye alınmaz ve bu durum gerekçesi ile birlikte başvuru sahibine bildirilir.

c) Komisyonun uygun bulduğu proje bileşenleri üzerinde gerek görülmesi halinde yerinde ön inceleme yapılır. Ön inceleme, Bakanlık personeli veya hizmet alınmak suretiyle Bakanlık tarafından belirlenen gerçek veya tüzel kişiler tarafından yapılır. Yerinde ön inceleme yapılmasına ilişkin başvuru sahibine bildirimde bulunulur. Yerinde ön incelemenin gerçek veya tüzel kişiler tarafından yapılması durumunda hizmet bedelleri başvuru sahipleri tarafından karşılanır. Yerinde ön inceleme aşağıdaki hususlar çerçevesinde yapılır.

1) Yerinde ön inceleme kapsamında, proje bileşenlerinde yer alan mevcut ekipmanların işletmede mevcudiyeti kontrol edilir. Mevcut durum ve yapılan ölçümler tarih ve saat etiketi olacak şekilde fotoğraf ile kayıt altına alınır.

2) Proje bileşenlerinin birim enerji tüketimleri ölçülür. Bu ölçümlerde projesinde kabul edilmiş olan ölçüm metodu ve kalibre edilmiş ölçüm aletleri kullanılır.

3) Yerinde yapılan inceleme ve ölçümler kapsamında formatı Ek-3'te yer alan proje yerinde ön inceleme tutanağı düzenlenir. Varsa tespit edilen eksiklikler, uygunsuzluk veya hatalar ile ölçüm sonuçları projedeki değerlerinden farklı olan proje bileşenlerine ilişkin tespitler başvuru sahibine bu tutanak ekinde yerinde teslim edilir. Tutanakta uygulanmış veya uygulanmasına başlanmış proje bileşenleri belirtilir ve bunlar değerlendirmeye alınmaz.

4) Yerinde inceleme kapsamında eksiklik, uygunsuzluk ve hata tespit edilmesi halinde yerinde ön inceleme tarihinden itibaren on iş günü içerisinde giderilmesi istenir. Bu süre zarfında eksiklikleri giderilmeyen proje bileşenleri değerlendirmeye alınmaz ve bu durum başvuru sahibine bildirilir.

5) Yerinde ön incelemenin gerçek veya tüzel kişilerce yapılması durumunda yerinde inceleme tutanağı incelemenin yapıldığı tarihte elektronik ortamda Bakanlığa gönderilir. Yerinde incelemeyi yapan gerçek veya tüzel kişiler biri enerji yöneticisi sertifikasına sahip en az iki kişiden oluşmalıdır.

ç) Komisyon, eksiklikleri, uygunsuzlukları ve hataları giderilerek değerlendirmeye alınan projeler için aşağıdaki çalışmaları yapar.

1) Bu Usul ve Esaslarda belirtilen şartları ve Bakanlık resmi internet sitesinde ilan edilen ilave kriterleri karşılayan projeler, aday projeler olarak belirlenir.

2) Projelere sağlanabilecek destek miktarı aşağıdaki formüle göre belirlenir.

$$D = 0,3 \times [PB]$$

D: Destek miktarı (Türk Lirası)

PB: Proje bedeli (Türk Lirası), bileşen bedeli ile proje hazırlama bedeli ve yerinde ön inceleme bedelinin toplamıdır

d) Komisyon tarafından uygun bulunan aday projeler, destekleme kararı alınmak üzere Bakan onayına sunulur. Bakan onayına sunulan projelerin bedeli hiçbir suretle KDV hariç beş milyon Türk Lirasını aşamaz.

(2) Bakan onayı ile desteklenmesine karar verilen projeler ve projelerin başlangıç tarihi başvuru sahibine bildirilir ve Bakanlık resmi internet sitesi üzerinden ilan edilir.

Projenin uygulanması ve yerinde son incelemenin yapılması

MADDE 11 – (1) Proje sahibi projesini, projenin başlangıç tarihinden itibaren iki yıl içinde uygular ve uygulamanın tamamlandığını Bakanlığa bildirir. Bu süre içerisinde uygulamanın tamamlandığını bildirmeyen proje sahibine destek ödemesi yapılmaz.

(2) Uygulamasının tamamlandığı Bakanlığa bildirilen proje için, görevlendirilen Bakanlık personelleri tarafından uygulama sonrası durumların tespiti amacıyla yerinde son inceleme yapılır.

(3) Yerinde son inceleme, projenin tüm bileşenlerinin uygulaması eksiksiz olarak tamamlandıktan sonra yapılır. Yerinde son inceleme çalışmaları Bakanlık tarafından aşağıdaki şekilde yürütülür.

a) Yerinde inceleme kapsamında her bir bileşen için uygulamanın projesine uygunluğu kontrol edilir.

b) Projesine uygun yapıldığı görülen bileşenler için projede öngörülen tasarrufların sağlanıp sağlanmadığının belirlenmesine yönelik olarak projede tanımlanan ölçümler yapılır. Bu ölçümlerde, projesinde kabul edilmiş olan ölçüm metodu ve kalibre edilmiş ölçüm aletleri kullanılır.

c) Yerinde yapılan inceleme ve ölçümler kapsamında formatı Ek-4'te yer alan proje yerinde son inceleme tutanağı düzenlenir ve proje sahibine yerinde teslim edilir.

Proje desteklerinin verilmesi

MADDE 12 – (1) Yerinde son inceleme sonrası, uygulama ile ilgili bilgileri, uygulama sonrası hesaplamaları, YMM tarafından onaylanmış faturaları, yerinde yapılan ölçümleri vb. bilgi ve belgeleri ihtiva eden uygulama raporu, Ek-5'te yer alan formata uygun olarak proje sahibi tarafından hazırlanır ve yerinde son inceleme tarihini takip eden kırk beş gün içerisinde Bakanlığa sunulur. Süresi içinde uygulama raporunun gönderilmemesi durumunda proje, destek kapsamından çıkarılır ve bu durum proje sahibine bildirilir.

(2) Bakanlığa sunulan uygulama raporu komisyon tarafından incelenir. Uygulama raporunda yer alan hesaplamalarda herhangi bir uygunsuzluk tespit edilmesi halinde bu uygunsuzluklar proje sahibine bildirilir. Uygunsuzluklar bildirim tarihini takip eden on iş günü içinde giderilir. Bu sürede uygunsuzlukları giderilmeyen proje destek kapsamından çıkarılır ve durum proje sahibine bildirilir.

(3) Uygulama raporu kapsamında, uygulamaları başvuru dosyasında belirtilenlerden farklı yapılan proje veya proje bileşenleri ile uygulaması projesine uygun olarak yapılan ancak, uygulama sonundaki bileşen enerji kazancının projedeki miktarının yüzde doksanınin altında gerçekleştiği tespit edilen proje veya proje bileşenleri desteklenmez.

(4) Bakanlığa desteklenmesi için sunulan projelerin hazırlanması ile yerinde ön inceleme bedelleri, uygulama raporunda gösterilerek destek kapsamına dahil edilir. Bakanlık resmi internet sitesi üzerinden yerinde ön inceleme yapacak gerçek veya tüzel kişiler ile yerinde ön inceleme bedeli ilan edilir.

(5) Uygulanacak destek miktarının hesaplanmasında YMM tarafından onaylanmış ve proje başvuru tarihinden sonra düzenlenmiş fatura bilgileri esas alınır. Proje başvuru tarihinden önce proje kapsamında satın alınan ekipmanlara ait fatura düzenlendiğinin tespit edilmesi halinde proje destek kapsamından çıkarılır.

(6) Gerçekleşen proje bedelinin KDV hariç Bakan onayı alan proje bedelinden fazla olması durumunda, Bakan onayı alan proje bedelinin en fazla yüzde on artırımlı değerini geçmeyecek şekilde hesaplanan proje bedeli üzerinden yapılan hesaplamalara göre destek ödemesi yapılır. Proje hazırlama bedeli ile yerinde ön inceleme bedeli dahil gerçekleşen proje bedelinin KDV hariç beş milyon Türk Lirasını geçmesi durumunda ise, verilecek destek miktarı hiçbir suretle bir buçuk milyon Türk Lirasını aşamaz.

(7) Gerçekleşen destek miktarı 10 uncu maddenin birinci fıkrasının (ç) bendindeki formüle göre komisyon tarafından yapılan hesaplamalara göre belirlenir.

(8) Yapılacak ödemelerde, döviz cinsinden yapılan harcamaların Türk Lirası karşılığı, fatura tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru (Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından döviz kurunun belirlenmediği günlerde (resmî tatiller, hafta sonları ve yarım gün çalışılan) düzenlenen faturalarda, söz konusu günlerden önceki ilk iş günündeki döviz satış kuru) veya daha düşük ise fatura üzerinde yer alan kur üzerinden hesaplanır.

(9) Komisyon, destek kapsamından çıkartılan ve desteklenmesi uygun görülen proje veya proje bileşenlerini, hesabı ile birlikte projelere uygulanacak destek miktarını belirten bir rapor hazırlar ve Bakan onayına sunar.

(10) Destek ödemesi, Bakanlıkça istenen belgelerin proje sahibi tarafından Bakanlığa sunulması ve uygun bulunmasına müteakip yapılır. Proje sahibi tarafından ibraz edilen belgelerin yanıltıcı nitelikte olduğunun herhangi bir aşamada anlaşılması halinde proje destek

kapsamından çıkarılır. Bakanlıkça destek ödemesi yapılmışsa ödenen meblağ, genel hükümler çerçevesinde tahsil edilir.

(11) Destek kapsamından çıkarılan projeler için destek ödemesi yapılmaz ve proje sahibi herhangi bir hak ve alacak talebinde bulunamaz.

(12) Cari yıl içinde yapılacak destek ödemelerinde önceki yıllarda tamamlanan projelerin destek bedelleri öncelikle ödenir. Ödemede gecikme olması durumunda proje sahibi herhangi bir hak ve faiz talebinde bulunamaz.

Projelerin desteklenmesine ilişkin diğer hükümler

MADDE 13 – (1) Projede değişiklik talebi olması durumunda Bakanlığa bildirilir ve Bakanlığın uygun görüşü alınır. Uygun görüş alınan değişiklik talepleri kapsamında başvuru dosyasının ilgili kısım ve ekleri revize edilerek otuz gün içerisinde Bakanlığa sunulur. Proje uygulama süresince değişiklik talebi bir defaya mahsus olarak kabul edilir. Bakanlığın uygun görüşü alınmadan projede değişiklik yapılması durumunda proje destek kapsamından çıkarılır.

(2) Yerinde incelemelerde başvuru/proje sahiplerinin yetkilisi veya enerji yöneticisi ile projeyi hazırlayan şirket temsilcileri, kalibrasyonu yapılmış ve etiketlenmiş ölçüm cihazları ve yerinde inceleme heyeti tarafından talep edilecek diğer hususlar ile birlikte hazır bulunur.

(3) Geçerli kalibrasyon sertifikası bulunmayan ölçüm aletleri ile ölçüm yapılmaz veya yapılan ölçümler kabul edilmez. Ölçüm cihazlarına ait kalibrasyon belgelerinin geçerli sayılabilmesi için kalibrasyon belgesi tarihinin yerinde inceleme tarihini kapsayan zaman aralığında olması gereklidir.

(4) Yerinde inceleme sırasında yetkililerce talep edilen her türlü bilgi ve belge ilgililerce ibraz edilir ve gerekli kolaylık sağlanır. Yerinde inceleme için gerekli ölçüm cihazları, ölçüm şartları, uygulama alanına erişim ve benzeri koşulları sağlamayan ve bu nedenle inceleme faaliyetinin tamamlanamadığı durumlarda başvuru/proje sahiplerinin projeleri destek kapsamına alınmaz.

(5) Gümrük vergisi muafiyeti ve KDV istisnası hariç, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanan veya yararlanmak üzere başvuruda bulunulan projeler, verimlilik artırıcı proje desteklerinden yararlanamaz. Bu hükme aykırı olarak destek ödemesi yapıldığı tespit edilen durumlarda, destek ödemesi genel hükümler çerçevesinde tahsil edilir.

(6) Beyan edilen bilgi ve belgelerin varlığı ile muhteviyatı itibarıyla doğruluğundan başvuru/proje sahipleri sorumludur. Kanun, Yönetmelik ve Usul ve Esaslarda belirlenen hükümlere aykırı davranılması, sorumlulukların yerine getirilmemesi, sahte ve muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenlenmesi veya kullanılması, yanlış ve yanıltıcı bilgi verilmesi veya verimlilik artırıcı projelerin desteklenmesine ilişkin iş ve işlemlerde herhangi bir usulsüzlük tespit edilmesi halinde ilgili proje destek kapsamından çıkarılır ve başvuru/proje sahipleri iki yıl süre ile yeni proje başvurusu yapamaz. Proje sahibine ödeme yapılmışsa ödenen meblağ, genel hükümler çerçevesinde tahsil edilir.

(7) Proje sahibi tarafından ekipmanların doğrudan ithal edilmesi durumunda onaylı gümrük giriş beyannameleri de YMM onaylı faturalar ile birlikte ibraz edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Gönüllü Anlaşmaların Desteklenmesi

Başvuru

MADDE 14 – (1) Herhangi bir endüstriyel işletmesi için üç yıl içerisinde referans enerji yoğunluğunu ortalama olarak en az yüzde on oranında azaltmayı taahhüt ederek Bakanlık ile gönüllü anlaşma yapmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, Ek-7’de yer alan formata uygun olarak hazırlanan başvuru formu ile birlikte her yıl mayıs ayında Bakanlığa başvurur.

(2) En az otuz gün öncesinden Bakanlığın resmi internet sitesi üzerinden ilan edilmek suretiyle, başvuru dönemi uzatılabilir, birden fazla dönemde başvuru alınabilir, başvuru dönemi ertelenebilir veya iptal edilebilir.

Değerlendirme

MADDE 15 – (1) Başvurular, Başkan onayı ile kurulan ve Başkanlığın en az üç personelinden oluşan gönüllü anlaşma değerlendirme komisyonu tarafından aşağıdaki şekilde değerlendirilir. Komisyonunda kararlar oy birliğiyle alınır.

a) Başvuru formunda istenen bilgi ve belgelerin eksiksiz ve tam olması esastır. Başvuru formunda, komisyon tarafından yapılan inceleme sonucu uygunsuzluk, eksiklik veya hata tespit edilmesi durumunda tespit edilen uygunsuzluk, eksiklik veya hatalar, başvuru döneminin bitimini takip eden otuz gün içinde başvuru sahibi endüstriyel işletmelere bildirilir ve otuz gün içinde söz konusu uygunsuzluk, eksiklik veya hataların giderilmesi istenir. Endüstriyel işletmeler komisyon tarafından belirlenen uygunsuzluk, eksiklik veya hataları gidermekle ve komisyonun uygun görmesi halinde yerinde yapacağı incelemeler için gerekli şartları sağlamakla yükümlüdür.

b) Aşağıdaki durumlarda başvurular değerlendirmeye alınmaz.

1) Bakanlık ile daha önce yaptığı gönüllü anlaşma kapsamında taahhütlerini yerine getirmiş olmasına rağmen daha sonraki yıllarda daha önce gönüllü anlaşma yapılan endüstriyel işletmede enerji yoğunluğunun artmış olması,

2) Mücbir sebep hallerinin oluşması dışında, Bakanlık ile yaptığı gönüllü anlaşma kapsamında endüstriyel işletmelerin taahhütlerini yerine getirmemiş olması,

3) (a) bendinde belirtilen uygunsuzluk, eksiklik veya hatalarını belirtilen süre içerisinde giderilmemesi.

c) (b) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında aynı endüstriyel işletme ile ikinci defa anlaşma yapılamaz. Aynı bendin (2) numaralı alt bendi kapsamında başvuruların değerlendirmeye alınmama süresi beş yıl ve (3) numaralı alt bendi kapsamında değerlendirmeye alınmama süresi ise başvuru dönemi ile sınırlıdır. Belirtilen durumlardan birinin oluşması halinde başvuruların değerlendirmeye alınmayacağı başvuru sahibi endüstriyel işletmelere bildirilir.

ç) Başvuru formunda eksikliği olmayan ve eksikliklerini tamamlayan endüstriyel işletmelerin başvuru tarihinden önceki yıllara ait enerji yoğunlukları aşağıdaki formül kullanılarak hesaplanır:

$$\text{Enerji yoğunluğu} = E / D$$

$$E = \text{TEP cinsinden endüstriyel işletmenin yıllık toplam enerji tüketimi}$$

$$D = (100 / Y_i - \dot{U}FE) \times \sum (P_i \times F_i)$$

D = 2015 yılı fiyatları ile bin (1000) Türk Lirası cinsinden yıllık mal üretiminin ekonomik değeri olup Bakanlık gerek görmesi halinde baz yılını değiştirebilir.

$$Y_i - \dot{U}FE = \text{İlgili sektörün yurtiçi üretici fiyat endeksi}$$

$$P_i = \text{Yıl içerisinde üretilen mal miktarları}$$

F_i = Bin (1000) Türk Lirası cinsinden, yıl içerisinde üretilen malların fabrika satış fiyatları.

d) Komisyon, gönüllü anlaşma yapmaya değer olan başvuruları referans enerji yoğunluğu değerinin ve taahhüt edilen enerji yoğunluğu azaltma oranının yüksek olması kriterlerini dikkate alarak, aşağıdaki formül ile hesaplanan toplam puanlarına göre en yüksek puandan başlamak suretiyle sıralar.

$$P = 0,6 \times REYP + 0,4 \times EYAP$$

P: Toplam puan

REY: 100 puan üzerinden, en yüksek değerine göre normalize edilmiş referans enerji yoğunluğu puanı,

EYA: 100 puan üzerinden, en yüksek değerine göre normalize edilmiş, taahhüt edilen enerji yoğunluğu azaltma oranı puanı,

e) Gönüllü anlaşma yapılacak endüstriyel işletmeler, toplam puanlara göre yapılan sıralama neticesinde en yüksek puandan başlamak suretiyle Bakan onayı ile belirlenir.

(2) Belgelendirmek kaydıyla, işletmeye alındığı tarih itibarıyla beş yılını tamamlayamadığı için referans enerji yoğunluğu hesaplanamayan endüstriyel işletmeler için referans enerji yoğunluğu, son üç yıldaki enerji yoğunluklarının ortalaması olarak alınır.

Gönüllü anlaşma yapılması

MADDE 16 – (1) Gönüllü anlaşma yapılması kararı verilen endüstriyel işletmeler Bakan onayını müteakip Bakanlığın resmi internet sitesi üzerinden ilan edilir.

(2) Gönüllü anlaşmalar, Bakanlık ile gerçek veya tüzel kişilerin ilgili endüstriyel işletmesi arasında imzalanır. Ancak, bu durum gerçek veya tüzel kişinin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

(3) Bakanlık, resmi internet sitesinde yayınlanan ve Ek-8’de yer alan formata uygun olarak hazırlanan anlaşmaları imzalanmak üzere on beş iş günü içerisinde endüstriyel işletmelere gönderir.

(4) Endüstriyel işletmeler, otuz gün içinde anlaşmaları imzalayarak Bakanlığa gönderir ve imzaları tamamlanan anlaşmaların bir sureti endüstriyel işletmelere gönderilir.

(5) Anlaşmaların, dördüncü fıkrada belirtilen süre içerisinde Bakanlığa gönderilmemesi durumunda başvurular, değerlendirme dışı bırakılır ve bu durum başvuru sahibi endüstriyel işletmelere bildirilir.

İzleme dönemi ve enerji yoğunluklarının takibi

MADDE 17 – (1) Endüstriyel işletmelerle imzalanan anlaşmanın yürürlük tarihi, başvuruyu takip eden mali yılın başı olan ocak ayının birinci günü olarak kabul edilir ve gönüllü anlaşma kapsamındaki taahhütlerin yerine getirilmesi ve izleme dönemi bu tarihten itibaren başlar. İzleme döneminin ilk yılı içinde endüstriyel işletme destek ödemesine esas olacak YMM tarafından onaylanan başvuru yılına ait toplam enerji giderini gösteren belgeleri Bakanlığa gönderir.

(2) Enerji giderini gösteren belgelerde uygunsuzluk, eksiklik veya hata tespit edilmesi durumunda tespit edilen uygunsuzluk, eksiklik veya hatalar endüstriyel işletmelere bildirilir ve otuz gün içinde söz konusu uygunsuzluk, eksiklik veya hataların giderilmesi istenir. Uygunsuzluk, eksiklik veya hatalarını belirtilen süre içerisinde giderilmemesi ve enerji giderini gösteren belgelerin belirtilen yıl içinde gönderilmemesi durumunda endüstriyel işletmeler destek kapsamından çıkarılır ve durum başvuru sahibi endüstriyel işletmelere bildirilir.

(3) Gönüllü anlaşmaya konu olan endüstriyel işletmelerin enerji yoğunluğu anlaşma dönemi boyunca Bakanlık tarafından izlenir. Gönüllü anlaşma yapılan endüstriyel işletmelerin anlaşma dönemi içerisinde enerji yoğunluğu değişimlerinin izlenmesinde aşağıdaki usul ve esaslara göre hareket edilir:

a) Endüstriyel işletmeler, başvuru yılından sonraki üç yıla ait enerji yoğunluklarının hesap edilebilmesi için enerji yoğunluğu hesabına esas teşkil eden bilgi ve belgeleri içeren ve Ek-9’da yer alan izleme formunu, anlaşma dönemi içerisinde her yıl mart ayı sonuna kadar Bakanlığa gönderir.

b) İzleme formunda istenen bilgi ve belgelerin eksiksiz olması esastır. İzleme formunda istenen bilgi ve belgelerde yapılan inceleme sonucu uygunsuzluk, eksiklik veya hata tespit edilmesi halinde otuz gün içerisinde endüstriyel işletmelerden eksikliklerin tamamlaması istenir. Endüstriyel işletmeler komisyon tarafından tespit edilen uygunsuzluk, eksiklik veya hataları gidermekle yükümlüdür. Uygunsuzluk, eksiklik veya hataları belirtilen süre içerisinde gidermeyen veya istenen bilgi ve belgeleri mart ayı içerisinde göndermeyen endüstriyel işletmeler destek kapsamından çıkarılır ve durum başvuru sahibi endüstriyel işletmelere bildirilir.

c) Gönüllü anlaşma yapan gerçek veya tüzel kişilerin endüstriyel işletme içinde tükettikleri enerjiden; atıkları modern yakma teknikleri ile ısı ve elektrik enerjisine dönüştüren tesislerinde, verimi Tebliğ ile belirlenen asgari verim değerinin üzerinde olan ve yurt içinde imal edilen kojenerasyon tesislerinde veya hidrolik, rüzgar, jeotermal, güneş veya biyokütle

kaynaklarını kullanarak ürettikleri enerjiden endüstriyel işletmede kullanılan kısmı, bu tesislerin anlaşma dönemi içinde işletmeye alınması halinde, bir defaya mahsus olmak üzere enerji yoğunluğu hesabında endüstriyel işletmenin yıllık toplam enerji tüketimi miktarından düşülür. Toplam maliyetinin yüzde yetmişten fazlasını oluşturan kısımlarının yurt içinde yapılan imalatlarla karşılandığı YMM tarafından onaylanmış belgelerle ortaya konulan kojenerasyon tesisleri, yurt içinde imal edilmiş sayılır. Ayrıca, üretim ve tüketim noktasının endüstriyel işletme sınırları içinde olması esastır.

ç) İzleme formunda eksikliği olmayan veya eksikliklerini tamamlayan endüstriyel işletmelerin izleme dönemindeki enerji yoğunlukları aşağıdaki formül kullanılarak her yıl için hesaplanır ve endüstriyel işletmelere bildirilir.

$$\text{Enerji yoğunluğu} = E / D$$

$$E = E_t - E_{yk}$$

$$E_t = \text{TEP cinsinden endüstriyel işletmenin yıllık toplam enerji tüketimi}$$

$$E_{yk} = \text{Birinci fıkra kapsamında TEP cinsinden yıl içerisinde üretilen enerji}$$

$$D = (100 / Y_i - \dot{U}FE) \times \sum (P_i \times F_i)$$

D = 2015 yılı fiyatları ile bin (1000) Türk Lirası cinsinden yıllık mal üretiminin ekonomik değeri olup Bakanlık gerek görmesi halinde baz yılını değiştirebilir.

$$Y_i - \dot{U}FE = \text{İlgili sektörün yurtiçi üretici fiyat endeksi}$$

$$P_i = \text{Yıl içerisinde üretilen mal miktarları}$$

F_i = Bin (1000) Türk Lirası cinsinden, yıl içerisinde üretilen malların fabrika satış fiyatları.

(4) Bünyesinde birden fazla endüstriyel işletme bulunan gerçek veya tüzel kişilerin gönüllü anlaşma yapmadıkları endüstriyel işletmelerindeki enerji yoğunluğu değişimleri, Bakanlık tarafından ayrıca ENVER Portalında kayıtlı veriler üzerinden izlenir.

Desteklerin verilmesi

MADDE 18 – (1) Gönüllü anlaşma destekleri aşağıdaki şekilde uygulanır:

a) Enerji yoğunluğundaki azalma oranının hesaplanmasında referans enerji yoğunluğuna göre her yıl gerçekleşen farkların aritmetik ortalaması esas alınır. Bununla birlikte, izleme döneminin bittiği yıla ait enerji yoğunluğu değerinin taahhüt edilen enerji yoğunluğu azaltma oranından az olmamak üzere, referans enerji yoğunluğundan düşük olması şarttır.

b) Komisyon, (a) bendindeki şartlar çerçevesinde desteklenmesi uygun görülen ve görülmeyen endüstriyel işletmeleri belirler ve komisyonca desteklenmesi uygun görülen işletmeleri, desteklenmesine karar verilmek üzere Bakan onayına sunar.

c) Anlaşma dönemi sonunda referans enerji yoğunluğunu taahhüt ettiği oranda azaltmayan endüstriyel işletmelere destek ödemesi yapılmaz.

ç) Anlaşma dönemi sonunda referans enerji yoğunluğunu taahhüt ettiği oranda azaltan endüstriyel işletmelere anlaşmanın yapıldığı yıla ait enerji giderinin yüzde otuzu, Bakanlık ödeneklerinin yeterli olması durumunda ve bir milyon Türk Lirasını geçmemek kaydıyla Bakanlık bütçesinden destek ödemesi yapılır.

d) Ödemenin yapılmasında anlaşmanın yapıldığı yıla ait ve YMM tarafından onaylanmış olan enerji giderlerine ait belgeler esas alınır.

e) Destek ödemesi, Bakanlık tarafından istenen belgelerin endüstriyel işletme tarafından Bakanlığa gönderilmesi ve uygun bulunmasına müteakip yapılır.

f) Beyan edilen bilgi ve belgelerin varlığı ile muhteviyatı itibariyle doğruluğundan endüstriyel işletmeler sorumlu olup desteğin herhangi bir aşamasında aksinin tespiti halinde ilgili endüstriyel işletmelerin destek kapsamından çıkarılıp çıkarılmamasına Bakanlık yetkilidir. Endüstriyel işletmeler tarafından ibraz edilen belgelerin yanıltıcı nitelikte olduğunun anlaşılması halinde, Bakanlık ödenen meblağı, genel hükümler çerçevesinde endüstriyel işletmelerden tahsil edilir.

g) Uygulanacak desteğin ödeme planı anlaşma dönemi sonunda Bakanlık ödenekleri ile sınırlı kalmak kaydıyla Bakanlık tarafından belirlenir. Geçmiş yıldan kalan desteklerin ödenmesine öncelik verilmek suretiyle, cari yıla ait toplam kullanılabilir ödeneğin o yıla ait toplam destek miktarına oranı nispetinde ödeme yapılır. Bu şekilde yapılacak ödemeler ve ödemelerdeki gecikmeler için herhangi bir hak veya faiz talebinde bulunulamaz.

(2) Enerji yoğunluklarını azaltan ve artıran endüstriyel işletmelere ilişkin bilgiler Bakanlığın resmi internet sitesi üzerinden yayınlanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Enerji verimliliği hibe desteklerine ilişkin ortak hükümler

MADDE 19 – (1) Destekler kapsamındaki başvurular, belgeler, bilgiler ve bildirimler yazılı ve/veya elektronik ortamda yapılır.

(2) Başvuruların elektronik ortamda alınması durumunda, başvuruya ilişkin tüm formlar ve ekleri, bilgi ve belgeler elektronik ortamda doldurulur veya sisteme yüklenir.

(3) Yabancı dilde hazırlanmış her türlü belgenin gerektiğinde yeminli mütercim tarafından yapılmış Türkçe çevirisi istenir.

(4) Destekler kapsamında başvuru sahibi Bakanlığın ihtiyaç duyacağı bilgileri vermekle ve gerektiğinde yerinde yapacağı incelemeler için gerekli şartları sağlamakla yükümlüdür. Başvuru, değerlendirme, izleme, yerinde inceleme ve destek uygulanması süreçlerinde görev alan kişilere sunulan bilgi ve belgeler işin mahiyeti haricinde kullanılmaz, üçüncü kişilerle paylaşılamaz.

(5) Desteklerin herhangi bir sürecinde işletmenin devri, başka bir işletme ile birleşmesi ve nev'i değişikliği durumunda, bu husus Bakanlık tarafından değerlendirilerek, desteğin devamına veya sonlandırılmasına karar verilir.

(6) Desteğin uygulanma sürecinde, aşağıdaki mücbir sebep halleri dikkate alınır.

a) Bir olayın mücbir sebep hali sayılabilmesi için olaydan etkilenen tarafın gerekli özen ve dikkati göstermiş ve tüm önlemleri almış olmasına karşın önlenemeyecek, kaçınılamayacak veya giderilemeyecek olması ve bu durumun etkilenen tarafın yükümlülüklerini yerine getirmesini engellemesi gerekir. Aşağıda belirtilen haller mücbir sebepler olarak kabul edilir:

1) Doğal afetler ve salgın hastalıklar,

2) Savaş, nükleer ve kimyasal serpinçler, seferberlik halleri, halk ayaklanmaları, saldırı, terör hareketleri ve sabotajlar,

3) Grev, lokavt veya diğer memur ve işçi hareketleri,

b) Desteğin uygulanma sürecinde, mücbir sebep olarak kabul edilebilecek hallerin ortaya çıkması durumunda, bu mücbir sebep hallerinin sona erinceye kadar destek sürecinin durdurulması, devamı veya iptaline Bakanlık tarafından karar verilir.

c) Gönüllü anlaşmalar kapsamında, taraflardan birinin bildirdiği mücbir sebep halinin bir yılda üç aydan az devam etmesi halinde, Bakan onayı ile gönüllü anlaşmanın süresi en fazla bir yıl uzatılabilir. Mücbir sebep halinin üç aydan fazla devam etmesi halinde gönüllü anlaşma sona erdirilir.

Süreler

MADDE 20 – (1) Süreler, başlangıcı belirtilmediği takdirde taraflara tebliğ tarihini izleyen günden itibaren işlemeye başlar ve süre son günün çalışma saati bitiminde biter. Sürenin son günü tatil gününe rastlarsa, süre tatil gününü izleyen çalışma gününün bitimine kadar uzar.

İlk başvuru

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Usul ve Esasların 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrası ve 14 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan süreler, bu maddenin yürürlüğe girdiği yılda alınacak ilk başvurular için uygulanmaz.

Uygulama raporunun gönderilmesi

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Bu Usul ve Esasların 12 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan uygulama raporunun Bakanlığa gönderilmesi süresi, bu maddenin yürürlüğe girmesinden sonra gönderilecek uygulama raporları için uygulanır.

Hurda belgesi ve faturası

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Hurda belgesi ve faturası bu Usul ve Esasların yürürlüğe girmesinden sonra alınacak proje başvurularında istenir.

ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Standardı belgesinin sunulması

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) 2023 yılı sonuna kadar yapılacak başvurularda ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Standardı belgelendirme başvurusu yapıldığına dair başvuru yapılan kurum veya kuruluş tarafından düzenlenmiş belgeler başvuru aşamalarında kabul edilecektir.

Yürürlükten kaldırılan Usul ve Esaslar

MADDE 21- (1) 24/3/2020 tarihli ve 6263 sayılı Bakan Oluru ile yürürlüğe konulan Enerji Verimliliği Destekleri Hakkında Uygulama Usul ve Esasları yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

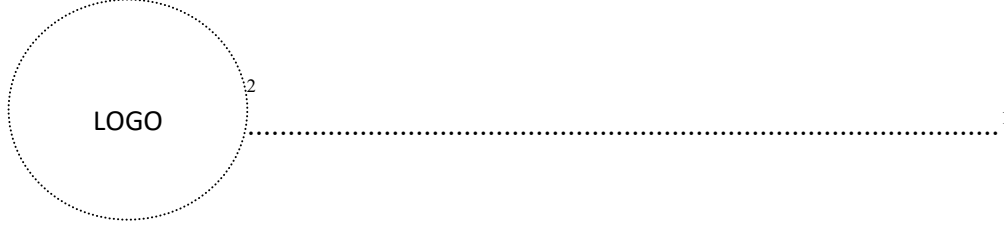
MADDE 22 – (1) Bu Usul ve Esaslar Bakan tarafından onaylandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 23 – (1) Bu Usul ve Esaslar hükümlerini Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı yürütür.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	VERİMLİLİK ARTIRICI PROJE (VAP) BAŞVURUSU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-024 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

EK-1

... / ... / 20...

Sayı : ... / ....

Konu : Verimlilik Artırıcı Proje (VAP) Başvurusu

**ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞINA
(Enerji Verimliliği ve Çevre Dairesi Başkanlığı)**

18/4/2007 tarihli ve 5627 sayılı “Enerji Verimliliği Kanunu” ve “Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik” hükümleri ve sunulan ekli belgeler çerçevesinde verimlilik artırıcı proje başvurumuzun değerlendirilmesi hususunda gereğini arz ederiz.

**BAŞVURU SAHİBİ
ADINA**

**İMZA ³
ADI SOYADI
ÜNVANI
KAŞE ⁴**

EKLER:

- 1- Proje Başvuru Dosyası ve Ekleri (... Sayfa)
- 2- Enerji Yöneticisi Sertifikası ve Başvuru Sahibinde Çalıştığını Gösterir Belgeler
- 3- ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Standardı Belgesinin Noter Onaylı Sureti⁵
- 4- Ticaret Odası ve/veya Sanayi Odasına Bağlı Olduğunu Gösteren Belgeler
- 5- Vergi Levhası
- 6- İmza Sirküleri ⁶

¹ Başvuru sahibinin adı yazılır.

² Başvuru sahibinin logosu yer alır.

³ Başvuru sahibini temsile yetkili, yöneticisi tarafından imzalanır.

⁴ Başvuru sahibinin kaşesi basılır.

⁵ Belge yok ise belgeye sahip olmak üzere başvuru yapıldığına dair, başvuru yapılan kurum veya kuruluş tarafından düzenlenmiş belge sunulur.

⁶ Başvuru sahibi adına imza atan yetkiliye ait imza sirküleri sunulur.

VERİMLİLİK ARTIRICI PROJE (VAP) BAŞVURU DOSYASI

.....⁷

.....⁸

⁷ Proje adı yazılır. (Elektrik Motor Sistemlerinde Verimliliğin Artırılması)

⁸ Proje başvurusunun yapıldığı ay ve yıl yazılır. (Ocak 2023)

BAŞVURU SAHİBİ BİLGİLERİ

ADI / ÜNVANI :
ADRESİ :
TELEFON NO :
WEB / ELEKTRONİK POSTA :
KEP ADRESİ :
İŞLETMEYE GİRİŞ YILI :
SEKTÖRÜ/ NACE KODU⁹ :
ENERJİ TÜKETİMİ¹⁰ :

BAŞVURU SAHİBİ YÖNETİCİ BİLGİLERİ¹¹

ADI SOYADI :
ÜNVANI :
TELEFON NO (İŞ / MOBİL) :
ELEKTRONİK POSTA :

ENERJİ YÖNETİCİSİ BİLGİLERİ¹²

ADI SOYADI :
SERTİFİKA NO :
TELEFON NO (İŞ / MOBİL) :
ELEKTRONİK POSTA :

PROJE YÖNETİCİSİ PERSONEL BİLGİLERİ¹³

ADI SOYADI :
GÖREVİ :
TELEFON NO (İŞ Dahili) :
TELEFON NO (MOBİL) :
E-POSTA :

PROJİYİ HAZIRLAYAN EVD ŞİRKETİ HAKKINDA BİLGİLER¹⁴

ADI VEYA ÜNVANI :
PROJE SORUMLUSU¹⁵ :
PROJE EKİBİ¹⁶ :

⁹ Faaliyet gösterilen iş kolu, faaliyet konusu ve 4 haneli NACE kodu yazılır.

¹⁰ Başvuru tarihinden önceki son üç yıla ait enerji tüketimlerinin ortalaması TEP cinsinden yazılır.

¹¹ Malik, varsa intifa hakkı sahibi veya bunlar adına yönetimden sorumlu olan yönetici kişiye ait bilgiler verilir.

¹² Enerji yönetimi ile ilgili faaliyetleri yerine getirmek üzere yönetim tarafından görevlendirilen enerji yöneticisi sertifikasına sahip kişiye ait bilgiler verilir.

¹³ Proje yöneticisi ile ilgili bilgiler verilecektir. Proje hakkında detay bilgi için bu kişi ile temas kurulur.

¹⁴ Projeyi hazırlayan EVD Şirketi ile ilgili bilgiler verilir.

¹⁵ EVD Şirketi adına proje sorumlusu olan kişinin bilgileri yazılır.

¹⁶ Projenin hazırlanmasında çalışan EVD Şirketi personelinin isimleri yazılır.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	VERİMLİLİK ARTIRICI PROJE (VAP) BAŞVURUSU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-024 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

1. AMAÇ, KAPSAM VE HEDEF

1.1. Projenin amacı, kapsamı ve hedefleri açıklanacaktır.

1.2. Mevcut ve alımı düşünülen ekipmanların yer aldığı, proje uygulama öncesi ve sonrası durumu gösterecek şekilde ve projenin anlaşılabilirliği detayda **sematik çizimler** (akış diyagramı) bu bölümde yer alacaktır.

2. ÖLÇÜMLER

2.1. Enerji tasarruf potansiyelini ve enerji ihtiyacını belirlemeye yönelik ölçümler yapılır.

2.2. Uygulama Öncesi Ölçümler

2.2.1. Proje kapsamında, uygulama öncesi yapılan tasarruf hesaplarına konu tüm ölçümler için kullanılan ölçüm aletleri ve ölçüm metotları yazılacaktır. Ölçüm aletleri ile ilgili bilgiler aşağıdaki tablo formatında sunulacak olup ölçüm adımları detaylı şekilde ayrıca açıklanacaktır.

Sıra No	Ölçüm Cihazının Markası, Modeli ve Adı	Seri Numarası	Kalibrasyon Tarihi
1			
2			

2.2.2. Tasarruf hesaplarına konu ortalama ölçüm sonuçları yazılacaktır. Ortalama ölçüm değerlerinin tespiti için işletmenin **yıllık ortalama çalışma rejimini** yansıtabilecek şekilde;

- kayıt alabilen ölçüm cihazları ve sayaçlar (doğalgaz, buhar, su vb.) için **en az bir saatlik**,
- kayıt alamayan ölçüm cihazları için de **5 dakika aralıklarla en az 12 adet**,

olmak üzere ölçüm değerlerini ve periyodunu gösteren grafikler/tablolara sunulacaktır. Spesifik enerji tüketimi, verim, soğutma tesir katsayısı vb. hesabında kullanılan ölçümler **eş zamanlı** olarak yapılacaktır. Ayrıca, ortalama ölçüm sonuçları aşağıdaki gibi tablo şeklinde sunulacaktır.

Sıra No	Parametre	Ortalama Ölçüm Değeri	Birim
1	Aktif Güç	...	kW
2	Hız	...	m/sn
3	Sıcaklık	...	°C
4	...	...	...

2.2.3. Ölçüm değerlerini gösteren ölçüm cihazı ekranlarına ait anlık fotoğraflar anlaşılır/okunur şekilde sunulacaktır. Sayaçlar için ilk endeks ve son endeks değeri tarih ve saat verisi olacak şekilde fotoğraflanacaktır.

2.3. Uygulama Sonrası Ölçümler

2.3.1. Uygulama sonrası yerinde inceleme ve kontrol çalışmaları için, proje ile hedeflenen sonuçlara ulaşıp ulaşılmadığının nasıl tespit edileceği, yapılması gerekli ölçümler, yöntemleri, gerekli ölçüm aletleri ve analiz ihtiyaçları açıklanacaktır. Ayrıca, cihaz türleri ve ölçüm

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	VERİMLİLİK ARTIRICI PROJE (VAP) BAŞVURUSU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-024 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

konuları aşağıdaki şekilde tablo olarak sunulacaktır.

Sıra No	Ölçüm Yapılacak Cihaz Türü	Ölçüm Konusu
1	Enerji Analizörü	Güç/Enerji
2	Ultrasonik Debimetre	Sıvı Debisi
3	Pitot Tüpü	Hava Basıncı
...	...	...

3. FOTOĞRAFLAR

3.1. Her bir bileşen kapsamında uygulama öncesi fotoğraflar yer alacaktır. Değişimi düşünülen ekipmanların genel görünümüne, etiketlerine ve bulunduğu mahale ait fotoğraflar anlaşılır/okunur şekilde sunulacaktır.

3.2. Mevcut durumda olmayıp proje kapsamında eklenecek olan ekipmanların yerleştirileceği mahale, herhangi bir sisteme eklenecek ise o sistemin genel görünümüne, sistemde yer alan ekipmanların etiketlerine ait fotoğraflar anlaşılır/okunur şekilde sunulacaktır. (Örneğin: ekonomizer, reküperatör vb. proje tipleri için)

4. MEVCUT DURUM VE ÖLÇÜMLERE AİT VİDEOLAR

4.1. Değiştirilmesi düşünülen mevcut ekipmanların genel görüntüsünün, etiket bilgilerinin, yer aldığı mahalın ve ölçüm noktaları ile hesaplarda kullanılan tüm ölçüm değerlerinin videoda anlaşılır bir biçimde gösterilmesi ve proje hakkında bilgilerin verilmesi gerekmektedir.

4.2. Mevcut durumda olmayıp proje kapsamında eklenecek olan ekipmanların yerleştirileceği mahale, herhangi bir sisteme eklenecek ise o sistemin genel görüntüsünün, yer aldığı mahalın, sistemde yer alan ekipmanların etiket bilgilerinin, ölçüm noktaları ve hesaplarda kullanılan tüm ölçüm değerlerinin videoda anlaşılır bir biçimde gösterilmesi ve proje hakkında bilgilerin verilmesi gerekmektedir.

4.3. Ölçüm yapılan cihazlara ait ölçüm öncesi ayarların detaylı olarak videoda yer alması gerekmektedir. Örneğin; sıvı debisi ölçümü için boru dış çap ölçümü, boru et kalınlığı ölçümü veya tayini, ölçüm cihazına boru çapı, boru et kalınlığı, boru tipi, bağlantı şekli, akışkan özellikleri, clamp özellikleri, sinyal gücü girişi vb.

5. GÜNCEL KALİBRASYON BELGELERİ

5.1. Hesaplarda kullanılan ölçüm değerlerinin tespit edildiği tüm ölçüm cihazlarına ait kalibrasyon belgelerinin sunulması gerekmektedir. Başvuru tarihi itibarıyla kalibrasyon belgesinin süresinin bir yılı geçmemiş olması gerekir. Üretici kalibrasyonu cihaz alınmasından sonra bir yıl süre ile güncel kabul edilecek olup üretici kalibrasyonu sunulması durumunda cihazın bir yıl içinde alındığını gösteren faturanın da sunulması gerekmektedir.

5.2. Ölçü ve Ölçü Aletleri Muayene Yönetmeliğinin 9 uncu maddesine göre elektrik, su ve doğalgaz sayaçlarına ait kalibrasyon belgelerinin geçerlilik süresi, kalibrasyon tarihinden itibaren on yıl süre ile güncel kabul edilecektir.

5.3. Şirket cihaz alt yapısında bulunan cihazlar ile ölçülebilecek durumlar hariç olmak üzere

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	VERİMLİLİK ARTIRICI PROJE (VAP) BAŞVURUSU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-024 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

işletmede bulunan sabit ölçüm cihazları için doğrulama belgeleri kabul edilecek olup bu belgelerin geçerlilik süresinin başvuru tarihi itibarıyla bir yılı geçmemiş olması gerekir.

6. HESAPLAR

6.1. Her bir bileşen kapsamında yapılan detaylı hesaplamalar (enerji tasarrufu hesapları, proje enerji kazancı, proje mali tasarrufu, proje bedeli ve proje geri ödeme süresi hesabı ve CO₂ emisyon hesabı) ve bilgiler verilecektir. Hesap adımları **detaylı olarak** gösterilecek olup hesaplamalarda kullanılan her türlü formül, katsayı, kabul, grafik vb. güvenilir kaynakları ile birlikte verilecektir.

6.2. Proje tasarruf hesapları, alınan ölçümlerin ve verilerin **ortalama** değerleri ve üretici katalog verileri üzerinden yapılacaktır. Uygulama öncesi ölçülen değerler için hiçbir şekilde tolerans alınmayacak olup uygulama sonrası değerler için ise işletme şartları vb. durumlar için üretici katalog verileri üzerinden azami **%10** tolerans alınarak hesaplar yapılabilir.

6.3. Enerji birim fiyatı, döviz kuru ve 1'den küçük spesifik enerji tüketimleri için virgülden sonra 4 (dört) digit ve diğer tüm değerler için ise virgülden sonra 2 (iki) digit kullanılacaktır. Yuvarlama yapılırken, yuvarlanacak basamağın sağındaki ilk rakam 5'e eşit veya 5'ten büyük ise yuvarlanacak basamaktaki rakam 1 artırılır veya 5'ten küçük ise yuvarlanacak basamaktaki rakam değişmez. Ayrıca, yıllık çalışma süresi değeri de yuvarlama işlemi yapılarak hesaplarda tamsayı olacak şekilde kullanılacaktır. Örneğin, 0,01236 değeri 0,0124 olarak, 2,12333 değeri 2,12 olarak, 4.236,60 h/yıl değeri 4.237 h/yıl veya 4.236,40 h/yıl değeri 4.236 h/yıl olarak hesaplarda kullanılacaktır.

6.4. Proje geri ödeme süresi hesabında parasal tasarruf olarak sadece sağlanacak enerji tasarrufunun parasal karşılığı kullanılacak olup su vb. diğer tasarruf kalemleri dikkate alınmayacaktır.

6.5. Döviz cinsinden yapılacak harcamaların Türk Lirası karşılığı, proforma fatura tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası "**Döviz Satış**" kuru veya daha düşük ise fatura üzerinde yer alan kur üzerinden hesaplanır. Ayrıca, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından döviz kurunun belirlenmediği günlerde (resmi tatiller, hafta sonları ve yarım gün çalışılan) düzenlenen faturalarda, söz konusu günlerden önceki ilk iş günündeki döviz satış kuru kullanılır. Döviz kuru hesaplarda 4 (dört) digit olacak şekilde kullanılacak olup proje bedeli 2 (iki) digit olarak hesaplanacaktır.

6.6. Tasarrufun parasal karşılığı hesabında kullanılan enerji birim fiyatlarına ilişkin detaylı hesap sunulacaktır. Enerji birim fiyatı hesabında **proje başvuru tarihinden önceki** aya ait enerji faturaları esas alınacaktır. Elektrik ve tüketilen yakıtlara ait enerji birim fiyatı virgülden sonra 4 (dört) digit olacak şekilde TL/kWh olarak hesaplarda kullanılacaktır. Enerji birim fiyatı hesabında aşağıda yer alan hususlara dikkat edilecektir.

6.6.1. Yakıtlara ait fatura enerji bazlı düzenlenmediyse fatura dönemindeki enerji tüketimi, faturada yer alan yakıt tüketimi miktarı ile yakıtın kalorifik değeri çarpılarak ve birim dönüşümleri yapılarak kWh cinsinden bulunur. Yakıtlara ilişkin hesaplarda kalorifik değer olarak yakıtların alt ısı değerleri kullanılacaktır.

6.6.2. Tüm bedellerin tek faturada olması durumunda, elektrik ve tüketilen yakıtlara ait birim

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	VERİMLİLİK ARTIRICI PROJE (VAP) BAŞVURUSU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-024 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

fiyatlar, faturadaki KDV hariç tüm bedellerin (Enerji bedeli, iletim bedeli, dağıtım bedeli, YEKDEM vb.) toplamının, fatura dönemindeki enerji tüketimine bölünmesiyle elde edilir.

6.6.3. Enerji bedeli, iletim bedeli, dağıtım bedeli, YEKDEM vb. tutarların ayrı ayrı faturalandırılması durumunda ise her faturadaki KDV hariç bedeller, aynı faturadaki enerji tüketimine bölünür. Fatura sayısınca elde edilen bu değerler toplanarak o fatura dönemindeki enerji birim fiyatı hesaplanır.

6.7. Doğalgaz faturaları üst ısıl değere göre düzenlenmekte olup doğalgaz birim fiyatının alt ısıl değer olan 8.250 kcal/Sm³'e göre düzeltilmesi gerekmektedir. Faturada üst ısıl değer belirtilmişse belirtilen değer, yok ise 9.155 kcal/Sm³ değer kullanılarak enerji birim fiyatının hesaplanması gerekmektedir. (Örneğin; faturada yer alan doğalgaz birim fiyatı 1,4880 TL/kWh ve faturada üst ısıl değer belirtilmedi ise bu değer alt ısıl değere göre düzeltilerek hesaplarda $1,4880 \times 9.155 / 8.250 = 1,6512$ TL/kWh olarak kullanılmalıdır.)

6.8. Bakanlık resmi internet sitesinde yayınlanan kalorifik değerler ve çevrim katsayıları tablosunda yer almayan yakıtların işletmede kullanılması durumunda, yakıtın kalorifik değerlerini gösteren laboratuvar analizlerinin ek olarak sunulması gerekmektedir.

6.9. Yıllık enerji tasarruf miktarının ve geri ödeme süresinin hesaplanmasında ekipmanların yıllık toplam çalışma saatinin işletmenin yıllık toplam çalışma saatinden fazla olması halinde, hesaplamalarda işletmenin yıllık toplam çalışma saati esas alınacaktır.

6.10. Projenin yıllık enerji tasarrufuna karşılık gelen CO₂ emisyon miktarı, emisyon dönüşüm faktörlerine göre hesaplanacaktır.

6.11. Uygulama sonrası üretilen ürün miktarı, soğutma/ısıtma yükü, transfer edilen akışkan debisi vb. değerler uygulama öncesi değerler ile aynı olarak kabul edilecek olup, dolayısıyla tasarruf hesapları mevcut duruma göre hesap edilecektir. Proje tipleri için enerji tasarrufu hesapları Bakanlık resmi internet sitesinde yayımlandığı şekilde yapılacak olup belirtilen teknik hususlara riayet edilecektir.

7. PROFORMA FATURALAR

7.1. Proforma faturanın, başvuru tarihinden önceki **otuz günlük** süre içerisinde düzenlenmiş olması gerekmektedir. Proje için sunulan proforma faturalarda sadece ekipman alımlarına ilişkin bedel olacaktır. Alımı yapılacak tüm ekipmanların, ayrı ayrı olacak şekilde isimleri, birim fiyatları ve adetleri proforma faturada açıkça belirtilecektir. Proforma fatura tarihi gün/ay/yıl formatında olmalı ve faturayı hazırlayan firmanın kaşe-imzası yer almalıdır.

8. KATALOG VE BROŞÜRLER

8.1. Alımı yapılacak tüm ekipmanlar için **teknik** (kapasite, güç, debi, verim, soğutma tesir katsayısı, vb.) ve **genel** (açıklama, marka, model, genel görünüm vb.) bilgilerini içeren katalog veya broşürler sunulur.

8.2. Tasarruf hesaplarında kullanılan güç, debi, verim, soğutma tesir katsayısı, vb. teknik özellikler belgelerde **ışaretlenecektir.**

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	VERİMLİLİK ARTIRICI PROJE (VAP) BAŞVURUSU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-024 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

9. ENERJİ TÜKETİMLERİNE AİT FATURALAR

9.1. Proje tasarruf hesabında kullanılan enerji birim fiyatları gösteren faturalar sunulur. Fatura tarihleri, proje **başvuru tarihinden önceki aya** ait olmalıdır.

10. UYGULAMA PLANI

10.1. Projenin uygulama planı, proje kapsamında yapılacak her türlü iş ve işlemleri içerecek şekilde aşağıdaki formatta hazırlanarak verilecektir. Uygulama planı proje başlangıç tarihini takip eden 24 aydan daha fazla uzun bir süreyi içerebilir.

ÖRNEK

Proje Bileşenleri / Yapılacak İşler ¹⁷	Toplam Süre (Ay)	Aylar																									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	..	...	22	23	24									
1- Bileşen 1																											
1.1. .... işi																											
1.2. .... işi																											
2- Bileşen 2																											
2.1. .... işi																											
2.2. .... işi																											

11. TAAHHÜTNAME

11.1. Ek-6 yer alan formatta hazırlanır. Başvuru sahibini temsile yetkili, yöneticisi tarafından imzalanır ve başvuru sahibinin kaşesi yer alır.

12. PROJE HAZIRLANMASI HİZMET SÖZLEŞMESİ

12.1. Projenin hazırlanması konusunda Şirket ile yapılan anlaşmasının sureti sunulur. Sözleşmede, proje adı ve proje hazırlama bedeli KDV hariç olarak anlaşmada açıkça gösterilir.

13. ENERJİ AKIŞI BLOG DİYAGRAMI (P&I diagramı)

13.1. Kojenerasyon sistemi başvurularında sunulacaktır. Enerji akışı blog diyagramı, kojenerasyon tesisinde üretilecek olan enerjinin nerelerde kullanıldığını gösterecek detayda sunulur.

14. VERİM BELGESİ

14.1. Kojenerasyon sistemi başvurularında sunulacaktır. Proje başvuru tarihi itibarıyla alınmış olan verim belgesinin sunulması gerekir.

15. PROJE BİLEŞENLERİ ÖZET TABLOSU

15.1. Ek-2’de yer alan “Proje Bileşenleri Özet Tablosu” projenin kapsamına (ekipman, sistem vb.) göre seçilerek her bir bileşeni gösterecek şekilde “HESAPLAR” bölümü esas alınarak

¹⁷ Projeye ait iş ve işlemler ayrı ayrı belirtilir.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	VERİMLİLİK ARTIRICI PROJE (VAP) BAŞVURUSU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-024 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

doldurulacaktır.

16. DİĞER HUSUSLAR

16.1. Başvuru dosyasının bütün sayfaları numaralandırılacak, bütün sayfalarda başvuru sahibinin kaşesi ve yetkililerinin imzası yer alacaktır. (Başvuruların fiziki olarak alınması durumunda geçerlidir.) İstenen bilgi ve belgelerin eksik veya yanlış doldurulmasından kaynaklanabilecek her türlü sonuçtan başvuru sahibi sorumludur.

	PROJE BİLEŞENLERİ ÖZET TABLOSU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-025 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

EK-2

PROJE BİLEŞENLERİ ÖZET TABLOSU – 1 (EKİPMAN)

Proje Verimlilik Bileşenleri									
Bileşen Kodu	Bileşen Bedeli (TL)	Uygulama Öncesi Nominal Güç/Kurulu Kapasite (kW)	Uygulama Sonrası Nominal Güç/Kurulu Kapasite (kW)	Adet	Uygulama Öncesi Ölçülen Güç (kW)	Uygulama Sonrası Öngörülen Güç (kW)	Bileşen Yıllık İşletme Süresi (h)	Bileşen Yıllık Enerji Kazancı (kWh)	Bileşen Mali Tasarrufu (TL/Yıl)
	(a ₁)			(i)	(i)	(j)	(k)	(b ₁)= (i)x(i-j)x(k)	(c ₁)
	(a ₂)							(b ₂)	(c ₂)
	.							.	.
	(a _n)							(b _n)	(c _n)

Proje Hazırlama Bedeli (TL)	(d)
Yerinde Ön İnceleme Bedeli (TL)	(m)

TOPLAMLAR	Proje Bedeli (PB) (TL)	Proje Enerji Kazancı (PEK) (kWh)	Proje Mali Tasarrufu (PMT) (TL)	Proje Geri Ödeme Süresi (PGÖS) (Yıl)
	(e)= [(a ₁)+(a ₂)+...+(a _n)]+(d)+(m)	(f)=(b ₁)+(b ₂)+...+(b _n)	(g)=(c ₁)+(c ₂)+...+(c _n)	(h)=(e)/(g)

	PROJE BİLEŞENLERİ ÖZET TABLOSU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-025 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

PROJE BİLEŞENLERİ ÖZET TABLOSU – 2 (SİSTEM)

Proje Verimlilik Bileşenleri						
Bileşen Kodu	Bileşen Bedeli (TL)	Uygulama Öncesi Ölçülen Güç (kW)	Uygulama Sonrası Öngörülen Güç (kW)	Bileşen Yıllık İşletme Süresi (h)	Bileşen Yıllık Enerji Kazancı (kWh)	Bileşen Mali Tasarrufu (TL/Yıl)
	(a ₁)	(i)	(j)	(l)	(b ₁)=(i-j)x(l)	(c ₁)
	(a ₂)				(b ₂)	(c ₂)
	.				.	.
	(a _n)				(b _n)	(c _n)

Proje Hazırlama Bedeli (TL)	(g)
Yerinde Ön İnceleme Bedeli (TL)	(m)

TOPLAMLAR	Proje Bedeli (PB) (TL)	Proje Enerji Kazancı (PEK) (kWh)	Proje Mali Tasarrufu (PMT) (TL)	Proje Geri Ödeme Süresi (PGÖS) (Yıl)
		(e)=[(a ₁)+(a ₂)+...+(a _n)]+(d)+(m)	(f)=(b ₁)+(b ₂)+...+(b _n)	(g)=(c ₁)+(c ₂)+...+(c _n)

	PROJE BİLEŞENLERİ ÖZET TABLOSU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-025 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

PROJE BİLEŞENLERİ ÖZET TABLOSU – 3 (KOJENERASYON SİSTEMİ)

Proje Verimlilik Bileşenleri							
Bileşen Kodu	Bileşen Bedeli (TL)	Kurulu Kapasite (kW)	Toplam Verim (%)	Birincil Enerji Kaynağı Tasarrufu (kW)	Bileşen Yıllık İşletme Süresi (h)	Birincil Enerji Kaynağı Yıllık Tasarrufu (kWh)	Bileşen Mali Tasarrufu (TL/Yıl)
	(a)			(i)	(j)	(b) =(i)x(j)	(c)

Proje Hazırlama Bedeli (TL)	(d)
Yerinde Ön İnceleme Bedeli (TL)	(m)

TOPLAMLAR	Proje Bedeli (PB) (TL)	Proje Enerji Kazancı (PEK) (kWh)	Proje Mali Tasarrufu (PMT) (TL)	Proje Geri Ödeme Süresi (PGÖS) (Yıl)
		(e)=(a)+(d)+(m)	(f)=(b)	(g)=(c)

	PROJE BİLEŞENLERİ ÖZET TABLOSU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-025 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

PROJE BİLEŞENLERİ ÖZET TABLOSU – 4 (ATIK ISIDAN ELEKTRİK ÜRETİMİ SİSTEMİ)

Proje Verimlilik Bileşenleri					
Bileşen Kodu	Bileşen Bedeli (TL)	Net Elektrik Azami Çıkış Gücü (kW)	Bileşen Yıllık İşletme Süresi (h)	Yıllık Elektrik Üretimi (kWh)	Bileşen Mali Tasarrufu (TL/Yıl)
	(a)	(i)	(j)	(b) = (i)x(j)	(c)

Proje Hazırlama Bedeli (TL)	(d)
Yerinde Ön İnceleme Bedeli (TL)	(m)

TOPLAMLAR	Proje Bedeli (PB) (TL)	Proje Enerji Kazancı (PEK) (kWh)	Proje Mali Tasarrufu (PMT) (TL)	Proje Geri Ödeme Süresi (PGÖS) (Yıl)
	(e)=(a)+(d)+(m)	(f)=(b)	(g)=(c)	(h)=(e)/(g)

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	PROJE BİLEŞENLERİ ÖZET TABLOSU HAZIRLAMA KILAVUZU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-024 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

PROJE BİLEŞENLERİ ÖZET TABLOSU HAZIRLAMA KILAVUZU

Genel Açıklama	<p>Her proje sadece bir uygulama konusunda hazırlanır. Proje birden çok bileşenden oluşabilir. Bu durumda bileşenlerinde aynı uygulama konusunda olması gerekmektedir.</p> <p>Örnek: Elektrik motoru, atık ısı geri kazanımı, yalıtım, aydınlatma gibi birbirinden bağımsız uygulama konuları tek bir proje kapsamında sunulamaz.</p> <p>Proje konusuna uygun olan “Proje Bileşenleri Özet Tablosu” doldurulur.</p>
Ekipman	<p>Elektrik motoru, kazan, fırın, soğutucu, klima, pompa, fan, kompresör, asansör, bantlı taşıyıcı, aydınlatma apareyleri ve diğer proses veya imalat ekipmanları gibi yakıt, elektrik enerjisi veya akışkan üzerinden ısı enerjisi kullanan cihazları ifade eder.</p> <p>Ekipmanlardan oluşan bileşenler için “Proje Bileşenleri Özet Tablosu (Ekipman)” doldurulur.</p> <p>Adet bazında birebir olarak değiştirilen cihazlar ekipman olarak, diğerleri ise sistem olarak değerlendirilmelidir.</p> <p>Örnek: 10 adet verimsiz elektrik motorunun 10 adet verimli elektrik motoru ile değiştirilmesi ekipman, 10 adet verimsiz aydınlatma armatürünün 5 adet verimli aydınlatma armatürü ile değiştirilmesi sistem olarak değerlendirilmelidir.</p>
Sistem	<p>Enerji dağıtımı veya kontrolü uygulamalarını; sıcak su, buhar, soğutucu akışkan veya basınçlı hava nakillerindeki; akışkan taşıyan boru ve kanal sistemleri ile bu taşımayı temin ve kontrol eden ekipmanlar bütününde yapılacak iyileştirme çalışmaları ile birebir ekipman değişimi dışında kalan uygulamaları ifade eder.</p> <p>Örnek 1: 3 adet verimsiz kompresörün 1 adet verimli kompresör ile değiştirilmesi</p> <p>Örnek 2: Buhar dağıtım hattındaki boruların ve vanaların yalıtımının yapılması, kondensop değişimi gibi</p> <p>Örnek 3: Yenilenebilir kaynaklı ısı projeleri, ısı pompası, ekonomizer, vb.</p>
Bileşen Kodu	<p>“1” den başlamak üzere sırayla numaralandırılır.</p> <p>Her bir bileşen için diğerlerinden farklı bir kod belirlenmelidir.</p>
Verimlilik Bileşen Bedeli (TL)	<p>İşçilik, montaj, demontaj, mühendislik tasarım, vb. bedeller hariç yalnızca ekipmanlara ait alım bedellerini ifade eder.</p>
Uygulama Öncesi Nominal Güç/Kurulu Kapasite (kW)	<p>Mevcut durumdaki ekipmanların etiketinde belirtilen kW cinsinden güç değerini ifade eder.</p>

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	PROJE BİLEŞENLERİ ÖZET TABLOSU HAZIRLAMA KILAVUZU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-024 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

Uygulama Sonrası Nominal Güç/ Kurulu Kapasite (kW)	Uygulaması öngörülen ekipmanların katalogunda belirtilen kW cinsinden güç değerini ifade eder.
Uygulama Öncesi Ölçülen Güç (kW)	Mevcut durumda rejim halinde ölçülen kW cinsinden ekipmanların toplam güç değerini ifade eder.
Uygulama Sonrası Öngörülen Güç (kW)	Uygulama sonrası durumda rejim halinde kW cinsinden ekipmanların öngörülen güç değerinin toplamını ifade eder.
Bileşen Yıllık İşletme Süresi (h)	Yıllık enerji tasarruf miktarının ve geri ödeme süresinin hesaplanmasında ekipmanların yıllık toplam çalışma saatinin işletmenin yıllık toplam çalışma saatinden fazla olması halinde, hesaplamalarda işletmenin yıllık toplam çalışma saati esas alınacaktır.
Bileşen Yıllık Enerji Kazancı (kWh)	Ekipman/sistem proje bileşen özet tablolarında belirtildiği üzere hesaplanan enerji kazancı değerini ifade eder.
Bileşen Mali Tasarrufu (TL)	Bileşen yıllık enerji kazancının başvuru dosyasında belirtilen enerji birim fiyatları (KDV hariç) ile çarpılmasıyla bulunan değeri ifade eder.
Kojenerasyon:	<p>Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği kapsamında Bakanlık tarafından verilen “Kojenerasyon Tesisi Verim Belgesi” alınmış olan ısı ve elektriğin birlikte üretildiği sistemi ifade eder.</p> <p>Kojenerasyon tesislerine ilişkin yerinde incelemelerde, verim belgesinde belirlenen toplam verim, güç/ısı oranı ve birincil enerji kaynağı tasarrufu sağlamak koşulu ile proje bileşen özet tablosunda sunulan birincil enerji kaynağı yıllık tasarrufu değerinin uygunluğu aranır. Uygulama sonrası tabloda sunulan tasarruf değerinin %90'nın altında olması durumunda destek uygulanmaz.</p>
Kurulu Kapasite (kW)	Kojenerasyon tesisine ait elektrik kurulu gücünü ifade eder.
Toplam Verim (%)	Kojenerasyon ve Mikrokojenerasyon Tesislerinin Verimliliğinin Hesaplanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğde yer aldığı şekliyle hesaplanan değeri ifade eder.
Birincil Enerji Kaynağı Tasarrufu (kW)	Kojenerasyon ve Mikrokojenerasyon Tesislerinin Verimliliğinin Hesaplanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğde yer aldığı şekliyle hesaplanan değeri ifade eder.
Birincil Enerji Kaynağı Yıllık Tasarrufu (kWh)	Birincil enerji kaynağı tasarrufu (kW) değerinin bileşen yıllık işletme süresi (h) ile çarpılması ile elde edilen değeri ifade eder.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	PROJE BİLEŞENLERİ ÖZET TABLOSU HAZIRLAMA KILAVUZU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-024 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

Kojenerasyon Bileşeni Mali Tasarrufu (TL)	<p>Kojenerasyon Bileşeni Mali Tasarrufu (TL) = Isı Mali Tasarrufu + Elektrik Mali Tasarrufu- Tesisin Yakıt Tüketimi Bedeli</p> <p>Isı Mali Tasarrufu = Tesiste üretilen yararlı ısıdan elde edilen değer, yakıt birim fiyatı (KDV hariç) ile çarpılmasıyla elde edilen değeri ifade eder. (Isı mali tasarrufu hesaplarında kazan veriminin dikkate alınması gerekmektedir.)</p> <p>Elektrik Mali Tasarrufu = Tesiste üretilen net yıllık elektrik enerjisinin (kWh), satın alınan elektrik birim fiyatı (KDV hariç) ile çarpılmasıyla elde edilen değeri ifade eder. (Verim Belgesinde yer alan net elektrik üretim değeri dikkate alınır.)</p> <p>Tesisin Yakıt Tüketimi Bedeli = Tüketilen yakıt miktarının yakıt birim fiyatı (KDV hariç) ile çarpılmasıyla elde edilen değeri ifade eder.</p> <p>Hesaplamalarda, Bakanlıkça yayınlanan alt ısıl değerleri dikkate alınmalıdır.</p> <p>Örnek: Doğalgaz için 8.250 kCal/m³</p>
Atık Isıdan Elektrik Üretimi	<p>Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği kapsamında Bakanlık tarafından verilen Verim Belgesi alınmış olan atık ısıdan elektrik üretim sistemi ifade eder.</p>
Net Elektrik Azami Çıkış Gücü (kW)	<p>İç tüketim değerleri çıkartıldıktan sonra elde edilen elektrik azami çıkış gücünü ifade eder. (Verim Belgesinde yer alan net elektrik azami çıkış gücü değeri dikkate alınır.)</p>
Yıllık Elektrik Üretimi (kWh)	<p>Net elektrik azami çıkış gücü (kW) değerinin bileşen yıllık işletme süresi (h) ile çarpılması ile elde edilen değeri ifade eder.</p>
Atık Isıdan Elektrik Üretimi Bileşen Mali Tasarrufu (TL/Yıl)	<p>Yıllık elektrik üretimi (kWh) değerinin elektrik birim fiyatı (KDV hariç) ile çarpılmasıyla elde edilen değeri ifade eder.</p>
Proje Hazırlama Bedeli (TL)	<p>Projenin gerçekleştirilmesini sağlamak üzere Şirkete ödenecek olan hizmet bedelini ifade eder.</p>
Yerinde Ön İnceleme Bedeli (TL)	<p>Bakanlık tarafından tayin edilen gerçek veya tüzel kişiler tarafından yapılan uygulama öncesi proje yerinde ön incelemeye ait hizmet bedelini ifade eder. Yerinde inceleme yapacak gerçek veya tüzel kişiler ile yerinde ön inceleme bedeli Bakanlık resmi internet sitesinde ilan edilir.</p>
Proje Bedeli (PB) (TL)	<p>Ekipman/sistem/kojenerasyon sistemi/atık ısıdan elektrik üretimi sistemi bileşen bedeli/bedelleri ile proje hazırlama bedeli ve yerinde ön inceleme bedelinin toplamını ifade eder. Proje Bedeli azami 5 milyon TL'dir.</p>
Proje Enerji Kazancı (kWh)	<p>Ekipman/sistem/atık ısıdan elektrik üretimi sistemi yıllık enerji kazancı/kojenerasyon sistemi birincil enerji kaynağı tasarruflarının toplamını ifade eder.</p>
Proje Mali Tasarrufu (TL)	<p>Ekipman/sistem/kojenerasyon sistemi/atık ısıdan elektrik üretimi sistemi bileşen mali tasarruflarının toplamını ifade eder.</p>

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	PROJE BİLEŞENLERİ ÖZET TABLOSU HAZIRLAMA KILAVUZU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-024 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

Proje Geri Ödeme Süresi (Yıl)	Proje Bedelinin, Proje Mali Tasarrufuna oranını ifade eder.
--	---

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	PROJE YERİNDE ÖN İNCELEME TUTANAĞI	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-026 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

EK-3

PROJE YERİNDE ÖN İNCELEME TUTANAĞI

BAŞVURU SAHİBİNİN ADI :

PROJE ADI :

DOSYA SIRA NO :

18/04/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında desteklerden yararlanmak üzere Bakanlığa sunulan ve yukarıda belirtilen proje ile ilgili uygulama öncesi durumun tespiti amacıyla, aşağıda isim ve imzaları bulunan kişilerin katılımı ile ... /... /.....¹⁸ tarihinde yerinde ön inceleme çalışması yapılmıştır. Bu kapsamda, yerinde ön inceleme çalışması yapan heyet tarafından ekte yer alan bulgular tespit edilmiştir.

YERİNDE İNCELEME HEYETİ (BAKANLIK ADINA)¹⁹

Ad Soyad
Ünvan
İmza
Başkan

Ad Soyad
Ünvan
İmza
Üye

Ad Soyad
Ünvan
İmza
Üye

YERİNDE İNCELEME HEYETİ (BAŞVURU SAHİBİ ADINA)

Ad Soyad
Ünvan
İmza

Ad Soyad
Ünvan
İmza

Ad Soyad
Ünvan
İmza

EKLER:

- 1- Uygulama Öncesi Mevcut Durum (... Sayfa)
- 2- Fotoğraflar ²⁰ (... Sayfa)
- 3- Ölçüm Cihazlarına ait Güncel Kalibrasyon Belgeleri (... Sayfa)

¹⁸ Yerinde ön inceleme çalışması yapılan tarih yazılır.

¹⁹ Bakanlık adına yerinde inceleme yapacak heyet en az 2 (iki) kişiden oluşur.

²⁰ Mevcut durum ve yapılan ölçümler, tarih ve saat etiketi olacak şekilde fotoğraf ile kayıt altına alınır.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	PROJE YERİNDE ÖN İNCELEME TUTANAĞI	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-026 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

EK-1: UYGULAMA ÖNCESİ MEVCUT DURUM

PROJE BİLEŞEN KODU ²¹	PROJE DOSYASINDAKİ ÖLÇÜM DEĞERLERİ	YERİNDE ÖLÇÜLEN DEĞERLER ²²	AÇIKLAMA ²³

²¹ Proje bileşenleri özet tablosunda yer alan kod yazılır.

²² Proje dosyasında tanımlanan tüm ölçümler (güç, debi, sıcaklık, basınç vb.) ile dosyada yer almayıp yerinde incelemede tespit edilen projenin gerçekleşmesi için gerekli olan ölçümler yapılarak tutanağa işlenir ve yapılan tespitler açıklamalar bölümüne yazılır.

²³ Projenin uygulanmamış ve henüz başlanmamış olduğu, mevcut fiziki şartların uygulama yapılması için uygun olup olmadığı hakkında bilgi verilir. Başvuru sahibi yerinde ön inceleme kapsamında tespit edilen eksiklikleri, uygunsuzlukları ve hataları yerinde ön inceleme tarihinden itibaren on iş günü içerisinde giderir.

	PROJE YERİNDE SON İNCELEME TUTANAĞI	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-027 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

EK-4

PROJE YERİNDE SON İNCELEME TUTANAĞI

PROJE SAHİBİNİN ADI :
PROJE ADI :
DOSYA SIRA NO :

18/04/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında desteklerden yararlanmak üzere Bakanlığa sunulan ve yukarıda belirtilen proje ile ilgili uygulama sonrası durumun tespiti amacıyla, aşağıda isim ve imzaları bulunan kişilerin katılımı ile ... /... /.....²⁴ tarihinde yerinde son inceleme çalışması yapılmıştır. Bu kapsamda, yerinde son inceleme çalışması yapan heyet tarafından ekte yer alan bulgular tespit edilmiştir.

YERİNDE İNCELEME HEYETİ (BAKANLIK ADINA)²⁵

Ad Soyad	Ad Soyad	Ad Soyad
Ünvan	Ünvan	Ünvan
İmza	İmza	İmza
Başkan	Üye	Üye

YERİNDE İNCELEME HEYETİ (PROJE SAHİBİ ADINA)

Ad Soyad	Ad Soyad	Ad Soyad
Ünvan	Ünvan	Ünvan
İmza	İmza	İmza

EKLER:

- 1- Uygulama Sonrası Durum (... Sayfa)
- 2- Fotoğraflar²⁶ (... Sayfa)
- 3- Ölçüm Yapılan Cihazlara Ait Güncel Kalibrasyon Belgeleri (... Sayfa)

²⁴ Yerinde son inceleme çalışması yapılan tarihler yazılır.

²⁵ Bakanlık adına yerinde inceleme yapacak heyet en az 2 (iki) kişiden oluşur.

²⁶ Uygulama sonrası durum ve yapılan ölçümler, tarih ve saat etiketi olacak şekilde fotoğraf ile kayıt altına alınır.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	PROJE YERİNDE SON İNCELEME TUTANAĞI	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-027 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

EK-1: UYGULAMA SONRASI DURUM

PROJE BİLEŞEN KODU ²⁷	YERİNDE ÖLÇÜLEN DEĞERLER ²⁸	AÇIKLAMA ²⁹

NOT: Proje sahibi tarafından uygulama raporu yerinde son inceleme tarihini takip eden kırk beş gün içerisinde Bakanlığa gönderilir.

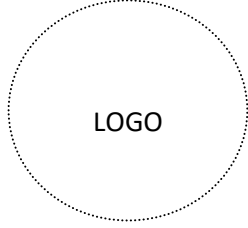
²⁷ Proje bileşenleri özet tablosunda yer alan kod yazılır.

²⁸ Proje dosyasında tanımlanan tüm ölçümler (güç, debi, sıcaklık, basınç vb.) yapılarak tutanağa işlenir.

²⁹ Proje uygulamasında kullanılan ekipmanın, proje dosyasında belirtilenle aynı sayıda, kapasitede, marka ve modelde olduğu kontrol edilerek uygulamanın proje dosyasında belirtildiği şekilde projesine uygun olarak yapılıp yapılmadığı hakkında bilgi verilir.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	VERİMLİLİK ARTIRICI PROJE (VAP) UYGULAMA RAPORU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-028 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

EK-5

31

30

... / ... / 20...

Sayı : ... / ....

Konu : Verimlilik Artırıcı Proje (VAP) Uygulama Raporu

**ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞINA
(Enerji Verimliliği ve Çevre Dairesi Başkanlığı)**

18/4/2007 tarihli ve 5627 sayılı “Enerji Verimliliği Kanunu” ve “Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik” hükümleri ve sunulan ekli belgeler çerçevesinde uygulama raporumuzun değerlendirilmesi hususunda gereğini arz ederiz.

**PROJE SAHİBİ
ADINA**

**İMZA ³²
ADI SOYADI
ÜNVANI
KAŞE ³³**

EKLER:

1- Uygulama Raporu ve Ekleri (... Sayfa)

³⁰ Proje sahibinin adı yazılır.

³¹ Proje sahibinin logosu yer alır.

³² Proje sahibini temsile yetkili, yöneticisi tarafından imzalanır.

³³ Proje sahibinin kaşesi basılır.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	VERİMLİLİK ARTIRICI PROJE (VAP) UYGULAMA RAPORU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-028 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

VERİMLİLİK ARTIRICI PROJE (VAP) UYGULAMA RAPORU

..... 34

..... 35

---

³⁴ Proje adı yazılacaktır. (Elektrik Motor Sistemlerinde Verimliliğin Artırılması)

³⁵ Proje başvurusunun yapıldığı ay ve yıl yazılacaktır. (Ocak 2023)

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	VERİMLİLİK ARTIRICI PROJE (VAP) UYGULAMA RAPORU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-028 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

PROJE SAHİBİ YÖNETİCİ BİLGİLERİ ³⁶

ADI SOYADI :

ÜNVANI :

TELEFON NO (İŞ / MOBİL) :

E-POSTA :

PROJE YÖNETİCİSİ PERSONEL BİLGİLERİ ³⁷

ADI SOYADI :

TELEFON NO (İŞ Dahili) :

TELEFON NO (MOBİL) :

E-POSTA :

³⁶ Proje sahibini temsil yetkisine sahip kişiye ait bilgiler verilecektir.

³⁷ Proje yöneticisi ile ilgili bilgiler verilecektir. Proje hakkında detay bilgi için bu kişi ile temas kurulur.

	VERİMLİLİK ARTIRICI PROJE (VAP) UYGULAMA RAPORU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-028 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

1. YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR TARAFINDAN ONAYLANMIŞ ALIMLARA AİT FATURALAR

1.1. Proje kapsamında alınan ekipmanlara ait faturalar sunulur. Faturaların, proje başvuru tarihinden sonraki bir tarihte düzenlenmiş olması gereklidir. Faturalarda alımı yapılacak tüm ekipmanların, ayrı ayrı olacak şekilde isimleri, birim fiyatları ve adetleri açıkça belirtilmelidir. Fatura tarihi gün/ay/yıl formatında olmalı ve faturayı hazırlayan firmanın kaşe-imzası yer almalıdır.

2. YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR TARAFINDAN ONAYLANMIŞ PROJE HAZIRLAMA BEDELİNE İLİŞKİN FATURA

2.1. Proje hazırlanmasına ilişkin faturalar sunulur. Şirket tarafından hazırlanmış faturada proje ismi/isimleri açıkça belirtilmelidir. Fatura tarihi gün/ay/yıl formatında olmalı ve faturayı hazırlayan firmanın kaşe-imzası yer almalıdır.

3. YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR TARAFINDAN ONAYLANMIŞ YERİNDE ÖN İNCELEME BEDELİNE İLİŞKİN FATURA

3.1. Yerinde ön incelemeyi yapan tüzel kişiler tarafından hazırlanmış fatura sunulur.

4. YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRİN BAĞLI OLDUĞU ODADAN ALINMIŞ FAALİYET BELGESİ

4.1. Yeminli mali müşavirin bağlı olduğu odadan alınmış belgenin imzalı/e-imzalı sureti sunulur.

5. ENERJİNİN BİRİM FİYATI HESABINA ESAS TEŞKİL EDEN FATURALAR

5.1. Proje tasarruf hesabında kullanılan enerji birim fiyatları gösteren faturalar sunulur. Faturalar uygulama raporunun sunulduğu tarihten önceki aya ait olmalıdır.

6. ISO 50001 ENERJİ YÖNETİM SİSTEMİ STANDARDI BELGESİNİN NOTER ONAYLI SURETİ

6.1. Başvuru dosyasında verilmiş ise fotokopisi, verilmemiş ise söz konusu belgenin noter onaylı sureti sunulur.

7. UYGULAMA HAKKINDA BİLGİLER

7.1. Proje uygulamasının kısa özeti verilecektir.

7.2. Proje uygulaması sonrası fotoğraflar yer alacak olup alımı yapılan ekipmanların bulunduğu mahale, genel görünümüne ve etiketlerine ait fotoğraflar anlaşılır/okunur şekilde sunulacaktır.

7.3. Proje kapsamında, uygulama sonrası yapılan tasarruf hesaplarına konu ölçüm sonuçları yazılacak olup ayrıca ölçüm fotoğrafları sunulacaktır.

	VERİMLİLİK ARTIRICI PROJE (VAP) UYGULAMA RAPORU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-028 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

8. UYGULAMA SONRASI HESAPLAR

8.1. Proje veya proje bileşenlerinin uygulanması sonucu elde edilen tasarruflara ilişkin detaylı hesaplamalar (enerji tasarrufu hesapları, proje mali tasarrufu, proje bedeli ve proje geri ödeme süresi hesabı ve CO₂ emisyon hesabı) ve bilgiler verilecektir. Hesap adımları açıkça gösterilecek olup hesaplamalarda kullanılan her türlü formül, katsayı, kabul, grafik vb. güvenilir kaynakları ile birlikte verilecektir.

8.2. Gerçekleşen enerji tasarrufuna ait hesaplamalar uygulama sonrasında yerinde son incelemede tutanağında yer alan **ölçüm sonuçlarına** göre yapılacaktır.

8.3. Hesaplamalarda, yıllık çalışma süresi olarak **projede kabul edilmiş yıllık çalışma saati** esas alınacaktır.

8.4. Enerji birim fiyatı, döviz kuru ve proje bedeli hariç olmak üzere yapılan hesaplama sonucu 1 ‘den küçük değerler için virgülden sonra 4 (dört) digit ve 1 ‘den büyük değerler için ise virgülden sonra 2 (iki) digit kullanılacaktır. Yuvarlama yapılırken, yuvarlanacak basamağın sağındaki ilk rakam 5’e eşit veya 5’ten büyük ise yuvarlanacak basamaktaki rakam 1 artırılır veya 5’ten küçük ise yuvarlanacak basamaktaki rakam değişmez. Örneğin; 0,01236 değeri 0,0124 olarak, 2,12333 değeri 2,12 olarak hesaplarda kullanılacaktır.

8.5. Döviz cinsinden yapılacak harcamaların Türk Lirası karşılığı, proforma fatura tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası **“Döviz Satış”** kuru veya daha düşük ise fatura üzerinde yer alan kur üzerinden hesaplanır. Ayrıca, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından döviz kurunun belirlenmediği günlerde (resmi tatiller, hafta sonları ve yarım gün çalışılan) düzenlenen faturalarda, söz konusu günlerden önceki ilk iş günündeki döviz satış kuru kullanılır. Döviz kuru hesaplarda 4 (dört) digit olacak şekilde kullanılacak olup proje bedeli 2 (iki) digit olarak hesaplanacaktır.

8.6. Tasarrufun parasal karşılığı hesabında kullanılan enerji birim fiyatlarına ilişkin detaylı hesap sunulacaktır. Enerji birim fiyatı hesabında **uygulama raporunun sunulduğu tarihten** önceki aya ait enerji faturaları esas alınacaktır. Elektrik ve tüketilen yakıtlara ait enerji birim fiyatı virgülden sonra 4 (dört) digit olacak şekilde TL/kWh olarak hesaplarda kullanılacaktır. Enerji birim fiyatı hesabında aşağıda yer alan hususlara dikkat edilecektir.

8.6.1. Yakıtlara ait fatura enerji bazlı düzenlenmediyse fatura dönemindeki enerji tüketimi, faturada yer alan yakıt tüketimi miktarı ile yakıtın kalorifik değeri çarpılarak ve birim dönüşümleri yapılarak kWh cinsinden bulunur. Yakıtlara ilişkin hesaplarda kalorifik değer olarak yakıtların alt ısıl değerleri kullanılacaktır.

8.6.2. Tüm bedellerin tek faturada olması durumunda, elektrik ve tüketilen yakıtlara ait birim fiyatlar, faturadaki KDV hariç tüm bedellerin (Enerji bedeli, iletim bedeli, dağıtım bedeli, YEKDEM vb.) toplamının, fatura dönemindeki enerji tüketimine bölünmesiyle elde edilir.

8.6.3. Enerji bedeli, iletim bedeli, dağıtım bedeli, YEKDEM vb. tutarların ayrı ayrı faturalandırılması durumunda ise her faturadaki KDV hariç bedeller, aynı faturadaki enerji tüketimine bölünür. Fatura sayısınca elde edilen bu değerler toplanarak o fatura dönemindeki enerji birim fiyatı hesaplanır.

	VERİMLİLİK ARTIRICI PROJE (VAP) UYGULAMA RAPORU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-028 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

8.7. Doğalgaz faturaları üst ısıl değere göre düzenlenmekte olup doğalgaz birim fiyatının alt ısıl değer olan 8.250 kcal/Sm^3 'e göre düzeltilmesi gerekmektedir. Faturada üst ısıl değer belirtilmişse belirtilen değer, yok ise 9.155 kcal/Sm^3 değerin kullanılarak enerji birim fiyatının hesaplanması gerekmektedir. (Örneğin; faturada yer alan doğalgaz birim fiyatı $1,4880 \text{ TL/kWh}$ ve faturada üst ısıl değer belirtilmedi ise bu değer alt ısıl değere göre düzeltilerek hesaplarda $1,4880 \times 9.155 / 8.250 = 1,6512 \text{ TL/kWh}$ olarak kullanılmalıdır.)

8.8. Bakanlık resmi internet sitesinde yayınlanan kalorifik değerler ve çevrim katsayıları tablosunda yer almayan yakıtların işletmede kullanılması durumunda, yakıtın kalorifik değerlerini gösteren laboratuvar analizlerinin ek olarak sunulması gerekmektedir.

8.9. Projenin yıllık enerji tasarrufuna karşılık gelen CO_2 emisyon miktarı, emisyon dönüşüm faktörlerine göre hesaplanacaktır.

8.10. Proje tipleri için enerji tasarrufu hesapları Bakanlık resmi internet sitesinde yayınlandığı şekilde yapılacaktır.

9. HURDA BELGESİNİN NOTER ONAYLI SURETİ VE HURDA FATURASINI YMM ONAYLI SURETİ

9.1. Değişimi yapılacak ekipmanların özelliklerinin (marka, model, seri numarası, vb.) yer aldığı ve ekipmanların bir daha kullanılmayacak şekilde hurdaya ayrıldığını gösterir hurdayı alan firma tarafından düzenlenmiş **noter onaylı** belge sunulur.

9.2. Hurda belgesinde yer alan ekipmanların hurda için satıldığını gösterir, hurdayı alan firma tarafından düzenlenmiş **YMM onaylı** faturalar hurda belgesi ekinde sunulur.

10. PROJE BİLEŞENLERİ ÖZET TABLOLARI

10.1. Proje Bileşenleri Özet Tabloları, projenin kapsamına (ekipman, sistem vb.) göre seçilerek uygulama öncesi öngörülen değerler ile uygulama sonrası gerçekleşen değerlerin karşılaştırmasının yapılabilmesi amacıyla proje veya proje bileşenleri bazında doldurulacaktır. Tabloların doldurulmasında, uygulama öncesi öngörülen değerler için Bakan Onayı alınmış projenin "HESAPLAR" bölümü ve uygulama sonrası gerçekleşen değerler için ise "UYGULAMA SONRASI HESAPLAR" bölümü esas alınacaktır.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	VERİMLİLİK ARTIRICI PROJE (VAP) UYGULAMA RAPORU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-028 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

PROJE BİLEŞENLERİ ÖZET TABLOSU – 1 (EKİPMAN)³⁸
(Uygulama Öncesi Öngörülen Değerler)

Proje Verimlilik Bileşenleri									
Bileşen Kodu	Bileşen Bedeli (TL)	Uygulama Öncesi Nominal Güç/Kurulu Kapasite (kW)	Uygulama Sonrası Nominal Güç/Kurulu Kapasite (kW)	Adet	Uygulama Öncesi Ölçülen Güç (kW)	Uygulama Sonrası Öngörülen Güç (kW)	Bileşen Yıllık İşletme Süresi (h)	Bileşen Yıllık Enerji Kazancı (kWh)	Bileşen Mali Tasarrufu (TL/Yıl)
	(a ₁)			(i)	(i)	(j)	(k)	(b ₁)= (i)x(i-j)x(k)	(c ₁)
	(a ₂)							(b ₂)	(c ₂)
	.							.	.
	(a _n)							(b _n)	(c _n)

Proje Hazırlama Bedeli (TL)	(d)
Yerinde Ön İnceleme Bedeli (TL)	(m)

TOPLAMLAR	Proje Bedeli (PB) (TL)	Proje Enerji Kazancı (PEK) (kWh)	Proje Mali Tasarrufu (PMT) (TL)	Proje Geri Ödeme Süresi (PGÖS) (Yıl)
		(e)= [(a ₁)+(a ₂)+...+(a _n)]+(d)+(m)	(f)=(b ₁)+(b ₂)+...+(b _n)	(g)=(c ₁)+(c ₂)+...+(c _n)

³⁸ Onaylanmış başvuru dosyası referans alınarak doldurulacaktır.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	VERİMLİLİK ARTIRICI PROJE (VAP) UYGULAMA RAPORU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-028 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

PROJE BİLEŞENLERİ ÖZET TABLOSU- 1 (EKİPMAN) ³⁹
(Uygulama Sonrası Gerçekleşen Değerler)

Proje Verimlilik Bileşenleri									
Bileşen Kodu	Bileşen Bedeli (TL)	Uygulama Öncesi Nominal Güç/Kurulu Kapasite (kW)	Uygulama Sonrası Nominal Güç/Kurulu Kapasite (kW)	Adet	Uygulama Öncesi Ölçülen Güç (kW)	Uygulama Sonrası Ölçülen Güç (kW)	Bileşen Yıllık İşletme Süresi (h)	Bileşen Yıllık Enerji Kazancı (kWh)	Bileşen Mali Tasarrufu (TL/Yıl)
	(a ₁)			(i)	(i)	(j)	(k)	(b ₁)= (i)x(i-j)x(k)	(c ₁)
	(a ₂)							(b ₂)	(c ₂)
	.							.	.
	(a _n)							(b _n)	(c _n)

Proje Hazırlama Bedeli (TL)	(d)
Yerinde Ön İnceleme Bedeli (TL)	(m)

TOPLAMLAR	Proje Bedeli (PB) (TL)	Proje Enerji Kazancı (PEK) (kWh)	Proje Mali Tasarrufu (PMT) (TL)	Proje Geri Ödeme Süresi (PGÖS) (Yıl)
	(e)= [(a ₁)+(a ₂)+...+(a _n)]+(d)+(m)	(f)=(b ₁)+(b ₂)+...+(b _n)	(g)=(c ₁)+(c ₂)+...+(c _n)	(h)=(e)/(g)

³⁹ Uygulama sonrası ölçümler ve gerçekleşen değerler referans alınarak doldurulacaktır.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	VERİMLİLİK ARTIRICI PROJE (VAP) UYGULAMA RAPORU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-028 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

PROJE BİLEŞENLERİ ÖZET TABLOSU – 2 (SİSTEM) ⁴⁰
(Uygulama Öncesi Öngörülen Değerler)

Proje Verimlilik Bileşenleri						
Bileşen Kodu	Bileşen Bedeli (TL)	Uygulama Öncesi Ölçülen Güç (kW)	Uygulama Sonrası Öngörülen Güç (kW)	Bileşen Yıllık İşletme Süresi (h)	Bileşen Yıllık Enerji Kazancı (kWh)	Bileşen Mali Tasarrufu (TL/Yıl)
	(a ₁)	(i)	(j)	(l)	(b ₁)=(i-j)x(l)	(c ₁)
	(a ₂)				(b ₂)	(c ₂)
	.				.	.
	(a _n)				(b _n)	(c _n)

Proje Hazırlama Bedeli (TL)	(g)
Yerinde Ön İnceleme Bedeli (TL)	(m)

TOPLAMLAR	Proje Bedeli (PB) (TL)	Proje Enerji Kazancı (PEK) (kWh)	Proje Mali Tasarrufu (PMT) (TL)	Proje Geri Ödeme Süresi (PGÖS) (Yıl)
		(e)= [(a ₁)+(a ₂)+...+(a _n)]+(d)+(m)	(f)=(b ₁)+(b ₂)+...+(b _n)	(g)=(c ₁)+(c ₂)+...+(c _n)

⁴⁰ Onaylanmış başvuru dosyası referans alınarak doldurulacaktır.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	VERİMLİLİK ARTIRICI PROJE (VAP) UYGULAMA RAPORU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-028 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

PROJE BİLEŞENLERİ ÖZET TABLOSU – 2 (SİSTEM)⁴¹
(Uygulama Sonrası Gerçekleşen Değerler)

Proje Verimlilik Bileşenleri						
Bileşen Kodu	Bileşen Bedeli (TL)	Uygulama Öncesi Ölçülen Güç (kW)	Uygulama Sonrası Ölçülen Güç (kW)	Bileşen Yıllık İşletme Süresi (h)	Bileşen Yıllık Enerji Kazancı (kWh)	Bileşen Mali Tasarrufu (TL/Yıl)
	(a ₁)	(i)	(j)	(l)	(b ₁)=(i-j)x(l)	(c ₁)
	(a ₂)				(b ₂)	(c ₂)
	.				.	.
	(a _n)				(b _n)	(c _n)

Proje Hazırlama Bedeli (TL)	(g)
Yerinde Ön İnceleme Bedeli (TL)	(m)

TOPLAMLAR	Proje Bedeli (PB) (TL)	Proje Enerji Kazancı (PEK) (kWh)	Proje Mali Tasarrufu (PMT) (TL)	Proje Geri Ödeme Süresi (PGÖS) (Yıl)
		(e)= [(a ₁)+(a ₂)+...+(a _n)]+(d)+(m)	(f)=(b ₁)+(b ₂)+...+(b _n)	(g)=(c ₁)+(c ₂)+...+(c _n)

⁴¹ Uygulama sonrası ölçümler ve gerçekleşen değerler referans alınarak doldurulacaktır.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	VERİMLİLİK ARTIRICI PROJE (VAP) UYGULAMA RAPORU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-028 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

PROJE BİLEŞENLERİ ÖZET TABLOSU – 3 (KOJENERASYON SİSTEMİ) ⁴²
(Uygulama Öncesi Öngörülen Değerler)

Proje Verimlilik Bileşenleri							
Bileşen Kodu	Bileşen Bedeli (TL)	Kurulu Kapasite (kW)	Toplam Verim (%)	Birincil Enerji Kaynağı Tasarrufu (kW)	Bileşen Yıllık İşletme Süresi (h)	Birincil Enerji Kaynağı Yıllık Tasarrufu (kWh)	Bileşen Mali Tasarrufu (TL/Yıl)
	(a)			(i)	(j)	(b) =(i)x(j)	(c)

Proje Hazırlama Bedeli (TL)	(d)
Yerinde Ön İnceleme Bedeli (TL)	(m)

TOPLAMLAR	Proje Bedeli (PB) (TL)	Proje Enerji Kazancı (PEK) (kWh)	Proje Mali Tasarrufu (PMT) (TL)	Proje Geri Ödeme Süresi (PGÖS) (Yıl)
		(e)=(a)+(d)+(m)	(f)=(b)	(g)=(c)

⁴² Onaylanmış başvuru dosyası referans alınarak doldurulacaktır.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	VERİMLİLİK ARTIRICI PROJE (VAP) UYGULAMA RAPORU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-028 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

PROJE BİLEŞENLERİ ÖZET TABLOSU – 3 (KOJENERASYON SİSTEMİ) ⁴³
(Uygulama Sonrası Gerçekleşen Değerler)

Proje Verimlilik Bileşenleri							
Bileşen Kodu	Bileşen Bedeli (TL)	Kurulu Kapasite (kW)	Toplam Verim (%)	Birincil Enerji Kaynağı Tasarrufu (kW)	Bileşen Yıllık İşletme Süresi (h)	Birincil Enerji Kaynağı Yıllık Tasarrufu (kWh)	Bileşen Mali Tasarrufu (TL/Yıl)
	(a)			(i)	(j)	(b) =(i)x(j)	(c)

Proje Hazırlama Bedeli (TL)	(d)
Yerinde Ön İnceleme Bedeli (TL)	(m)

TOPLAMLAR	Proje Bedeli (PB) (TL)	Proje Enerji Kazancı (PEK) (kWh)	Proje Mali Tasarrufu (PMT) (TL)	Proje Geri Ödeme Süresi (PGÖS) (Yıl)
		(e)=(a)+(d)+(m)	(f)=(b)	(g)=(c)

⁴³ Uygulama sonrası ölçümler ve gerçekleşen değerler referans alınarak doldurulacaktır.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	VERİMLİLİK ARTIRICI PROJE (VAP) UYGULAMA RAPORU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-028 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

PROJE BİLEŞENLERİ ÖZET TABLOSU – 4 (ATIK ISIDAN ELEKTRİK ÜRETİMİ SİSTEMİ) ⁴⁴
(Uygulama Öncesi Öngörülen Değerler)

Proje Verimlilik Bileşenleri					
Bileşen Kodu	Bileşen Bedeli (TL)	Net Elektrik Azami Çıkış Gücü (kW)	Bileşen Yıllık İşletme Süresi (h)	Yıllık Elektrik Üretimi (kWh)	Bileşen Mali Tasarrufu (TL/Yıl)
	(a)	(i)	(j)	(b) =(i)x(j)	(c)

Proje Hazırlama Bedeli (TL)	(d)
Yerinde Ögn İnceleme Bedeli (TL)	(m)

TOPLAMLAR	Proje Bedeli (PB) (TL)	Proje Enerji Kazancı (PEK) (kWh)	Proje Mali Tasarrufu (PMT) (TL)	Proje Geri Ödeme Süresi (PGÖS) (Yıl)
		(e)=(a)+(d)+(m)	(f)=(b)	(g)=(c)

⁴⁴ Onaylanmış başvuru dosyası referans alınarak doldurulacaktır.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	VERİMLİLİK ARTIRICI PROJE (VAP) UYGULAMA RAPORU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-028 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

PROJE BİLEŞENLERİ ÖZET TABLOSU – 4 (ATIK ISIDAN ELEKTRİK ÜRETİMİ SİSTEMİ) ⁴⁵
(Uygulama Sonrası Gerçekleşen Değerler)

Proje Verimlilik Bileşenleri					
Bileşen Kodu	Bileşen Bedeli (TL)	Net Elektrik Azami Çıkış Gücü (kW)	Bileşen Yıllık İşletme Süresi (h)	Yıllık Elektrik Üretimi (kWh)	Bileşen Mali Tasarrufu (TL/Yıl)
	(a)	(i)	(j)	(b) =(i)x(j)	(c)

Proje Hazırlama Bedeli (TL)	(d)
Yerinde Ön İnceleme Bedeli (TL)	(m)

TOPLAMLAR	Proje Bedeli (PB) (TL)	Proje Enerji Kazancı (PEK) (kWh)	Proje Mali Tasarrufu (PMT) (TL)	Proje Geri Ödeme Süresi (PGÖS) (Yıl)
		(e)=(a)+(d)+(m)	(f)=(b)	(g)=(c)

⁴⁵ Uygulama sonrası ölçümler ve gerçekleşen değerler referans alınarak doldurulacaktır.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	VERİMLİLİK ARTIRICI PROJE (VAP) UYGULAMA RAPORU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-028 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

11. DİĞER HUSUSLAR

11.1. Uygulama raporunun bütün sayfaları numaralandırılacak, bütün sayfalarda proje sahibinin yetkililerinin imzası ve proje sahibinin kaşesi yer alacaktır. (Başvuruların fiziki olarak alınması durumunda geçerlidir.)

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	VERİMLİLİK ARTIRICI PROJE DESTEKLERİNE İLİŞKİN TAAHHÜTNAME	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-024 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

EK-6

VERİMLİLİK ARTIRICI PROJE DESTEKLERİNE İLİŞKİN TAAHHÜTNAME

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞINA (Enerji Verimliliği ve Çevre Dairesi Başkanlığı)

- 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu, Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik ile Enerji Verimliliği Hibe Desteklerine İlişkin Uygulama Usul ve Esaslarının bu Taahhütnamenin ayrılmaz bir parçası olduğunu, söz konusu mevzuatın tamamını okuduğumuzu ve tüm hükümlerine kayıtsız şartsız uyacağımızı, ayrıca belirtilen mevzuatta yapılacak düzenlemelere ilişkin değişiklikler doğrultusunda yapılacak işlemleri baştan kabul ettiğimizi,
- Bakanlığa yazılı/elektronik ortamda vereceğimiz bilgi, belgeler ile bunların eklerindeki bilgilerin doğru olduğunu, yanıltıcı bilgi vermediğimizi, bilgilerde değişiklik olması halinde yeni bilgileri vereceğimizi, söz konusu bilgilerin gerçeğe aykırı olduğunun tespiti halinde Bakanlık tarafından hakkımızda yapılacak yasal işlemleri şimdiden kabul ettiğimizi,
- Verimlilik artırıcı proje başvurusu ile Bakanlığın taahhüt altına girmediğini, destek kararı alınmış olsa dahi Bakanlığa sorumluluk yüklemeyeceğimizi, ödemelere ilişkin herhangi bir hak ve faiz talebinde bulunamayacağımızı, Bakanlıktan herhangi bir tazminat talep etmeyeceğimizi,
- Aynı proje için gümrük vergisi muafiyeti ve KDV istisnası hariç farklı kurum/kuruluşlardan destek almayacağımızı,
- Bakanlık personeli veya Bakanlığın tayin ettiği gerçek veya tüzel kişiler tarafından yapılacak olan projenin yerinde incelemeleri sırasında, yetkililerce talep edilen her türlü bilgi ve belgeyi ibraz edeceğimizi ve ölçümlerde gerekli hazırlığı ve kolaylığı sağlayacağımızı, yerinde ön incelemenin gerçek veya tüzel kişiler tarafından yapılması durumunda ön inceleme bedelini karşılayacağımızı,
- Bakanlık tarafından talep edilecek her türlü bilgi ve belgeyi, projeye ilişkin eksiklikleri/uygunsuzlukları/hataları ve raporları istenen süre içerisinde sunacağımızı,
- Başvuru sırasında Bakanlığa bildirdiğimiz adresin kanuni tebligat adresi olduğunu, bu adrese gönderilen bildirim ve tebligatların tarafımıza yapılmış olduğunu, adres değişikliklerini bildireceğimizi,
- Proje ile alakalı satın alınan ekipmanlar ile ilgili kurum/kuruluşlar, firmalar veya üçüncü şahıslarla aramızda ortaya çıkacak her türlü anlaşmazlıklara Bakanlığın taraf olmayacağını,
- Değişimi yapılan ekipmanları, hurdaya ayıracağımızı, hiçbir şekilde kullanmayacağımızı ve kullanılması için satmayacağımızı,
- Bakanlık ile aramızda doğabilecek anlaşmazlıkların çözümünde Ankara Mahkemeleri ve İcra ve İflas Müdürlüklerinin yetkili olacağını,
- Mevzuata ve iş bu Taahhütnameye uymamamız durumunda Bakanlık tarafından hakkımızda yapılacak işlemleri kabul ettiğimizi

kabul, beyan ve taahhüt ederiz.

... / ... / 20...
BAŞVURU SAHİBİ
ADINA

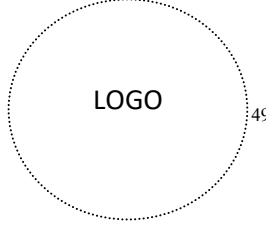
İMZA ⁴⁶
ADI SOYADI
ÜNVANI
KAŞE ⁴⁷

⁴⁶ Başvuru sahibini temsile yetkili, yöneticisi tarafından imzalanır.

⁴⁷ Başvuru sahibinin kaşesi basılır.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	GÖNÜLLÜ ANLAŞMA BAŞVURU FORMU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-029 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

EK-7

48

... / ... / 20...

Sayı : ... / ....

Konu : Gönüllü Anlaşma Başvurusu

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞINA
(Enerji Verimliliği ve Çevre Dairesi Başkanlığı)

18/4/2007 tarihli ve 5627 sayılı “Enerji Verimliliği Kanunu” ve “Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik” hükümleri ve sunulan ekli belgeler çerçevesinde Gönüllü Anlaşma başvurumuzun değerlendirilmesi hususunda gereğini arz ederiz.

ENDÜSTRİYEL İŞLETME
ADINA

İMZA ⁵⁰
ADI SOYADI
ÜNVANI
KAŞE ⁵¹

EKLER:

1- Başvuru Formu ve Ekleri (... Sayfa)

⁴⁸ Başvurusunu yapan tüzel kişinin adı veya ünvanı yazılacaktır

⁴⁹ Başvuru sahibi tüzel kişinin logosu yer alır.

⁵⁰ Tüzel kişiyi temsile yetkili, yöneticisi tarafından imzalanır.

⁵¹ Tüzel kişiliğin kaşesi basılır.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	GÖNÜLLÜ ANLAŞMA BAŞVURU FORMU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-029 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

GÖNÜLLÜ ANLAŞMA BAŞVURU FORMU

.....⁵²

---

⁵² Başvurunun yapıldığı ay ve yıl yazılır. (Mayıs 2023)

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	GÖNÜLLÜ ANLAŞMA BAŞVURU FORMU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-029 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

GERÇEK VEYA TÜZEL KİŞİNİN

ADI VEYA ÜNVANI :

BAŞVURU SAHİBİ ENDÜSTRİYEL İŞLETME HAKKINDA BİLGİLER

ADI VEYA ÜNVANI :

SANAYİ SİCİL BELGE NO ⁵³ :SANAYİ TİCARET ODASI ⁵⁴ :

ADRESİ :

TELEFON NO :

WEB / ELEKTRONİK POSTA :

KEP ADRESİ :

İŞLETMEYE GİRİŞ YILI :

SEKTÖRÜ⁵⁵/ NACEKODU⁵⁶ :ENERJİ TÜKETİMİ ⁵⁷ :

VERGİ NUMARASI :

ENDÜSTRİYEL İŞLETME YÖNETİCİ BİLGİLERİ ⁵⁸

ADI SOYADI :

ÜNVANI :

TELEFON :

E-POSTA :

ENERJİ YÖNETİCİSİ BİLGİLERİ ⁵⁹

ADI SOYADI :

SERTİFİKA NO :

TELEFON (İŞ / MOBİL) :

E-POSTA :

⁵³ Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüklerinden alınan Sanayi Sicil Belgesinin numarası yazılır.

⁵⁴ Endüstriyel işletmenin bağlı olduğu Sanayi Odasının veya Sanayi ve Ticaret Odasının adı yazılır.

⁵⁵ EK-10'da belirtilen alt sektörlerden biri yazılır.

⁵⁶ 4 haneli NACE Rev.2 kodu ve faaliyet gösterilen iş kolu yazılır.

⁵⁷ Başvuru tarihinden önceki son üç yıla ait enerji tüketimlerinin ortalaması TEP cinsinden yazılır.

⁵⁸ Malik, varsa intifa hakkı sahibi veya bunlar adına yönetimden sorumlu olan yönetici kişiye ait bilgiler verilir.

⁵⁹ Yönetim adına, endüstriyel işletmede enerji yönetimi ile ilgili faaliyetleri yerine getirmek üzere yönetim tarafından görevlendirilen enerji yöneticisi sertifikasına sahip kişiye ait bilgiler verilir.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	GÖNÜLLÜ ANLAŞMA BAŞVURU FORMU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-029 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

GERÇEK VEYA TÜZEL KİŞİYE AİT GÖNÜLLÜ ANLAŞMAYA KONU OLMAYAN DİĞER ENDÜSTRİYEL İŞLETMELERİ HAKKINDA BİLGİLER⁶⁰

ENDÜSTRİYEL İŞLETMENİN

ADI VEYA ÜNVANI :
SANAYİ SİCİL BELGE NO ⁶¹ :
SANAYİ TİCARET ODASI ⁶² :
ADRESİ :
TELEFON NO :
WEB / ELEKTRONİK POSTA :
İŞLETMEYE GİRİŞ YILI :
SEKTÖRÜ⁶³/ NACEKODU⁶⁴ :
VERGİ NUMARASI :

⁶⁰ Gerçek veya tüzel kişiye ait gönüllü anlaşmaya konu olmayan diğer endüstriyel işletmeler ile ilgili bilgiler verilir. Her bir endüstriyel işletme kadar aynı içerikte bilgi verilecek şekilde satır ilave edilebilir.

⁶¹ Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüklerinden alınan Sanayi Sicil Belgesinin numarası yazılır.

⁶² Endüstriyel işletmenin bağlı olduğu Sanayi Odası'nın veya Sanayi ve Ticaret Odası'nın adı yazılır.

⁶³ EK-10'da belirtilen alt sektörlerden biri yazılır.

⁶⁴ 4 haneli NACE Rev.2 kodu ve faaliyet gösterilen iş kolu yazılır.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	GÖNÜLLÜ ANLAŞMA BAŞVURU FORMU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-029 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

TAAHHÜTNAME

18/4/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu kapsamında, Bakanlık ile Gönüllü Anlaşma yapmak üzere hazırlanan bu dosyada sunulan bilgi ve belgelerin varlığını ve muhteviyatı itibarıyla doğruluğunu, desteklere ilişkin yürürlükteki mevzuatı ve her türlü faaliyetin bu mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüleceğini, Anlaşma Dönemi'nde Bakanlık tarafından yürürlüğe konulacak mevzuatı veya yapılacak mevzuat değişikliğini, Gönüllü Anlaşma kapsamında Bakanlığın isteyeceği her türlü bilgi ve belgenin zamanında ve eksiksiz olarak verileceğini, gerek görülmesi halinde yerinde denetim imkanlarının sağlanacağını ve referans enerji yoğunluğumuzu aşağıda belirtilen oranda azaltacağımızı kabul ve taahhüt ederiz.

Taahhüt Edilen Enerji Yoğunluğu Azaltma Oranı (EYA)

% .....⁶⁵

ENDÜSTRİYEL İŞLETME
ADINA

İMZA ⁶⁶
ADI SOYADI
ÜNVANI
KAŞE ⁶⁷

⁶⁵ Enerji yoğunluğu azaltma oranı %10'dan aşağı olmamak üzere yüzde olarak yazılır. Örnek: %10

⁶⁶ Tüzel kişiyi temsile yetkili, yöneticisi tarafından imzalanır.

⁶⁷ Tüzel kişiliğin kaşesi basılır.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	GÖNÜLLÜ ANLAŞMA BAŞVURU FORMU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-029 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

ÜRETİM BİLGİLERİ⁶⁸

YILLAR ⁶⁹	YIL İÇERİSİNDE ÜRETİLEN ÜRÜNLER ⁷⁰	ÜRETİM MİKTARI (Pi)	BİRİMİ ⁷¹	BİRİM FİYATI (Fi) ⁷²	Pi x Fi
20...	1. Ürün				
	...				
	...				
	5. Ürün				
	Diğer				
TOPLAM					
20...	1. Ürün				
	...				
	...				
	5. Ürün				
	Diğer				
TOPLAM					
20...	1. Ürün				
	...				
	...				
	5. Ürün				
	Diğer				
TOPLAM					
20...	1. Ürün				
	...				
	...				
	5. Ürün				
	Diğer				
TOPLAM					
20...	1. Ürün				
	...				
	...				
	5. Ürün				
	Diğer				
TOPLAM					

Σ (Ürün miktarı x Fabrika Satış Birim Fiyatı)

$$\text{Birim Fiyat} = \frac{\Sigma (\text{Ürün miktarı} \times \text{Fabrika Satış Birim Fiyatı})}{\text{Toplam Ürün Miktarı}}$$

⁶⁸ Üretim bilgileri **yeminli mali müşavir tarafından onaylanmış** olarak sunulur. Ayrıca, üretim bilgileri verilen yıllara ait yeminli mali müşavir tarafından onaylı **gelir tablosu** tabloya ek olarak verilir.

⁶⁹ Başvuruda bulunulan dönemin içinde bulunduğu yıldan bir önceki yıldan başlamak suretiyle, geriye dönük 5 (beş) yıllık bilgi verilir. (Örneğin, 2024 yılında gönüllü anlaşma yapmak üzere başvuran bir endüstriyel işletme 2023, 2022, 2021, 2020 ve 2019 yıllama ait bilgileri tabloya işler.)

⁷⁰ En yüksek üretim miktarına sahip 5 ürün, üretim büyüklüğüne göre sırasıyla yazılır. Kalan ürünlerin ürün miktarı toplam olarak diğer hanesine yazılır. Bakanlık, gerekli gördüğü durumlarda diğer hanesine yazılan ürünler ile ilgili bilgileri isteyebilir.

⁷¹ kg, ton, adet, m² vb. şeklinde üretilen malın birimi yazılır. Aynı cins ürünler aynı birimde yazılır.

⁷² Yıl içerisinde üretilen ürünlerin birim fiyatlarında değişiklik olması durumunda **fabrika satış birim fiyatlarının** ağırlıklı ortalaması yukarıdaki formüle göre hesaplanarak yazılır. Ürün birim fiyatlarının döviz cinsinden olması durumunda, hesaplarda T.C. Merkez Bankasının o yıl için verdiği yıllık ortalama döviz satış kuru kullanılır.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	<h2>GÖNÜLLÜ ANLAŞMA BAŞVURU FORMU</h2>	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-029 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

ENDÜSTRİYEL İŞLETMEDE SON BEŞ YILA AİT TÜKETİLEN ELEKTRİK ENERJİSİ BİLGİLERİ										
Elektrik Enerjisi	YILLAR									
	20... yılı		20... yılı		20... yılı		20... yılı		20... yılı	
	kWh	TEP ⁷³	kWh	TEP	kWh	TEP	kWh	TEP	kWh	TEP
Satın Alınan Elektrik Enerjisi ⁷⁴										

ENDÜSTRİYEL İŞLETMEDE SON BEŞ YILA AİT TÜKETİLEN SIVI YAKIT BİLGİLERİ												
Yakıt Sıra No	Sıvı Yakıtlar	Birim	YILLAR									
			20... yılı		20... yılı		20... yılı		20... yılı		20... yılı	
			Tüketim Miktarı	TEP	Tüketim Miktarı	TEP	Tüketim Miktarı	TEP	Tüketim Miktarı	TEP	Tüketim Miktarı	TEP
1	Siyah Likör	ton										
2	Yakıt Nafta	ton										
3	Benzin	ton										
4	Gazyağı (kerosen)	ton										
5	Motorin	ton										
6	Fuel-Oil No:4	ton										
7	Fuel-Oil No:6	ton										
8	Diğer	.....										

⁷³ TEP hesaplamasına esas olacak kalorifik değerler ve çevrim katsayıları Bakanlıkça yayınlanan “Enerji Kaynaklarının Alt Isıl Değerleri ve Petrol Eşdeğerine Çevrim Katsayıları” tablosundan alınacaktır. Tabloda yer almayan yakıtların kalorifik değerlerini gösteren laboratuvar analizleri ayrıca endüstriyel işletme tarafından sunulacaktır.

⁷⁴ Satın alınan elektrik enerjisi olarak sadece endüstriyel işletmeye satın alınarak kullanılan elektrik enerjisi miktarı yazılacaktır. Endüstriyel işletme bünyesinde kojenerasyon tesisi, atık yakma tesisi ve yenilenebilir enerji kaynakları tesisi var ise bu tesislerde üretilen elektrik enerjisi miktarı yazılmayacaktır.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	<h2>GÖNÜLLÜ ANLAŞMA BAŞVURU FORMU</h2>	Doküman No	ETKB-EVGED-FRM-029 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

ENDÜSTRİYEL İŞLETMEDE SON BEŞ YILA AİT TÜKETİLEN KATI YAKIT BİLGİLERİ

Yakıt Sıra No	Katı Yakıtlar	Birim	YILLAR									
			20... yılı		20... yılı		20... yılı		20... yılı		20... yılı	
			Tüketim Miktarı	TEP ⁷⁵	Tüketim Miktarı	TEP	Tüketim Miktarı	TEP	Tüketim Miktarı	TEP	Tüketim Miktarı	TEP
1	Odun	ton										
2	Linyit (2000 kcal/kg)	ton										
3	Linyit (3000 kcal/kg)	ton										
4	Linyit (4500 kcal/kg)	ton										
5	Asfaltit	ton										
6	Prina	ton										
7	Kabuk (Fındık,Ceviz vb.)	ton										
8	Çiğit	ton										
9	Talaş	ton										
10	Petrokok (Petrol Koku)	ton										
11	Taşkömürü ⁷⁶	ton										
12	Kok Kömürü ⁷⁷	ton										
13	Kok kömürü (Satın alınan)	ton										
14	Kok Tozu	ton										
15	Linyit Briketi	ton										
16	Diğer	...										

⁷⁵ TEP hesaplamasına esas olacak kalorifik değerler ve çevrim katsayıları Bakanlıkça yayınlanan “Enerji Kaynaklarının Alt Isıl Değerleri ve Petrol Eşdeğerine Çevrim Katsayıları” tablosundan alınacaktır. Tabloda yer almayan yakıtların kalorifik değerlerini gösteren laboratuvar analizleri ayrıca endüstriyel işletme tarafından sunulacaktır.

⁷⁶ Taşkömüründen kok elde ediliyorsa, koklaştırılmayıp taşkömürü olarak tüketilen miktarı belirtiniz.

⁷⁷ Taşkömüründen elde edilen ve kok olarak tüketilen miktarı belirtiniz.

GÖNÜLLÜ ANLAŞMA BAŞVURU FORMU

ENDÜSTRİYEL İŞLETMEDE SON BEŞ YILA AİT TÜKETİLEN GAZ YAKIT BİLGİLERİ

Yakıt Sıra No	Gaz Yakıtlar	Birim	YILLAR									
			20... yılı		20... yılı		20... yılı		20... yılı		20... yılı	
			Tüketim Miktarı	TEP ⁷⁸	Tüketim Miktarı	TEP	Tüketim Miktarı	TEP	Tüketim Miktarı	TEP	Tüketim Miktarı	TEP
1	Asetilen	m ³										
2	Propan	m ³										
3	Fuel Gaz (Rafineri gaz)	m ³										
4	LPG	kg										
5	Kok Gazı	m ³										
6	Yüksek Fırın Gazı	m ³										
7	Doğalgaz, LNG (Sıvılaştırılmış Doğalgaz), CNG (Sıkıştırılmış Doğalgaz)	Sm ³										
		kWh										
8	Buhar (Endüstriyel İşletme Üretimi Hariç)	ton										
		bar ⁷⁹										
		Sıcaklık (°C)										
9	Sıcak Su (Endüstriyel İşletme Üretimi Hariç)	ton										
		Giriş Sıcaklığı (°C)										
		Çıkış Sıcaklığı (°C)										
10	Diğer	...										

⁷⁸ TEP hesaplamasına esas olacak kalorifik değerler ve çevrim katsayıları Bakanlıkça yayınlanan “Enerji Kaynaklarının Alt Isıl Değerleri ve Petrol Eşdeğerine Çevrim Katsayıları” tablosundan alınacaktır. Tabloda yer almayan yakıtların kalorifik değerlerini gösteren laboratuvar analizleri ayrıca endüstriyel işletme tarafından sunulacaktır.

⁷⁹ Endüstriyel işletmeye giriş basıncını yazınız. Kızgın buhar alınıyorsa sıcaklığını da belirtiniz.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	GÖNÜLLÜ ANLAŞMA BAŞVURU FORMU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-029 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

ENDÜSTRİYEL İŞLETMEDE İZLEME DÖNEMİ İÇERİSİNDE UYGULANMASI ÖNGÖRÜLEN PROJELERİN ÖZET TABLOSU⁸⁰

Proje No	Proje Adı	Proje Başlama Tarihi	Proje Devreye Alma Tarihi	Toplam Enerji Tasarrufu (TEP/Yıl)	Yatırım Tutarı (TL)	Parasal Tasarruf (TL)	Geri Ödeme Süresi (Yıl)
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
.							
.							
TOPLAM							

⁸⁰ İzleme dönemi içerisinde uygulanması öngörülen tüm projelere ait özet bilgiler yazılacaktır.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	GÖNÜLLÜ ANLAŞMA BAŞVURU FORMU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-029 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

ENDÜSTRİYEL İŞLETMEDE İZLEME DÖNEMİ İÇERİSİNDE UYGULANMASI ÖNGÖRÜLEN PROJEYE AİT BİLGİLER ⁸¹								
Proje No	Proje Adı				Proje Başlama Tarihi	Proje Devreye Alma Tarihi		
...	.....				.../.../20...	.../.../20...		
Proje Öncesi ve Sonrası Hakkında Bilgiler ⁸²								
Tasarruf Potansiyeli Hesabı ⁸³								
Tasarruf Edilen Yakıt Türü ⁸⁴	Enerji Tasarrufu Miktarı				Finansal Öngörüler			
	Isı		Elektrik		Toplam Enerji Tasarrufu (TEP/Yıl)	Parasal Tasarruf ⁸⁵ (TL/Yıl)	Yatırım Tutarı ⁸⁶ (TL)	Geri Ödeme Süresi (Yıl) ⁸⁷
	kcal	TEP	kWh	TEP				

⁸¹ İzleme dönemi içerisinde uygulanması öngörülen her bir proje için ayrı ayrı hazırlanır.

⁸² Bu bölümde, proje öncesi ve sonrası durum ve uygulamalar hakkında verilen bilgiler, her iki durum için yapılan ölçümler, tespitler, kabuller ilgili bilgilerle desteklenir. Proje öncesi ve sonrası hakkında bilgiler bu bölüme sığmaması halinde tabloya ek olarak sunulur.

⁸³ Bu bölümde, yapılan ölçüm ve kabuller baz alınarak tasarruf potansiyeline ait hesaplamalar yapılır. Tabloda mevcut duruma ilave gelen enerji tüketimleri (-) olarak gösterilir. Tasarruf potansiyeline ait hesaplamalar bu bölüme sığmaması halinde tabloya ek olarak sunulur.

⁸⁴ Doğalgaz, elektrik v.b. yazılır.

⁸⁵ Enerji tasarruflarının, enerji birim fiyatları (KDV hariç) ile çarpılmasıyla bulunan değer yazılır.

⁸⁶ Yatırımın tamamlanması için öngörülen (KDV hariç) bedel yazılır.

⁸⁷ Yatırım tutarının toplam parasal tasarruf miktarına bölünmesiyle bulunan değer yıl olarak yazılır.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	GÖNÜLLÜ ANLAŞMA BAŞVURU FORMU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-029 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

ÖNGÖRÜLEN KOJENERASYON TESİSİ BİLGİLERİ ⁸⁸					
Kojenerasyon Tipi ⁸⁹	Toplam Çevrim Verimi ⁹⁰ (%)	Devreye Alma Tarihi	Yakıt Türü	Üretim Kapasitesi	
				Isı	Elektrik
				kcal/h	kVA
Tesiste Üretilmesi Öngörülen Toplam Enerji (Yıllık)					
Isı		Elektrik		Toplam (TEP)	
kcal	TEP	kWh	TEP		
Tesiste Üretilmesi Öngörülen Enerjinin Endüstriyel İşletmede Kullanılması Öngörülen Miktarı (Yıllık)					
Isı		Elektrik		Toplam (TEP)	
kcal	TEP	kWh	TEP		
Tesiste Üretilmesi Öngörülen Enerjinin Satılması Öngörülen Miktarı (Yıllık)					
Isı		Elektrik		Toplam (TEP)	
kcal	TEP	kWh	TEP		

⁸⁸ İzleme dönemi içerisinde kojenerasyon tesisi projesi öngörülmesi ve izleme dönemi içinde devreye girmesinin planlanması halinde bu form doldurulur. Ayrıca, kojenerasyon tesisin destek kapsamında değerlendirilebilmesi için, “Kojenerasyon ve Mikrokojenerasyon Tesislerinin Verimliliğinin Hesaplanmasına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Tebliğ” de tanımlanan kriterlere sahip olduğunu gösterir bilgi ve belgeler ile toplam maliyetinin yüzde yetmişten fazlasını oluşturan kısımlarının yurt içinde yapılan imalatlarla karşılandığı yeminli mali müşavir tarafından onaylanmış belgeler izleme dönemi içerisinde Bakanlığa sunulacaktır.

⁸⁹ Kojenerasyon ve Mikrokojenerasyon Tesislerinin Verimliliğinin Hesaplanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ’in 5 inci Maddesinin birinci fıkrasındaki tesis tiplerinden birisi yazılır. Örnek: buhar türbinli, gaz türbinli vb.

⁹⁰ Çevrim verimini gösterir bilgi ve belgeler ek olarak verilecektir.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	GÖNÜLLÜ ANLAŞMA BAŞVURU FORMU	Doküman No	ETKB-EVGED-FRM-029 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

ÖNGÖRÜLEN ATIK YAKMA TESİSİ BİLGİLERİ ⁹¹					
Atık Yakma Tesisi Prosesi Hakkında Bilgi ve Açıklama ⁹²					
S.N	Yakıt Türü (Atık Yakıt)	Yakıt Miktarı	Birimi (m3, ton, litre v.b.)	Kalorifik Değer (kcal)	Tüketilen Yakıt Miktarı (TEP)
1					
2					
3					
4					
Atık Isı Tesisi Tipi	Verim ⁹³ (%)	Devreye Alma Tarihi	Üretim Kapasitesi		
			Isı Enerjisi	Elektrik Enerjisi ⁹⁴	
			kcal/h	kVA	
Tesiste Üretilmesi Öngörülen Toplam Enerji (Yıllık)					
Isı		Elektrik		Toplam (TEP)	
kcal	TEP	kWh	TEP		
Tesiste Üretilen Enerjinin Endüstriyel İşletmede Kullanılması Öngörülen Miktarı (Yıllık)					
Isı		Elektrik		Toplam (TEP)	
kcal	TEP	kWh	TEP		
Tesiste Üretilen Enerjinin Satılması Öngörülen Miktarı (Yıllık)					
Isı		Elektrik		Toplam (TEP)	
kcal	TEP	kWh	TEP		

⁹¹ İzleme dönemi içerisinde atık yakma tesisi projesi öngörülmesi ve izleme dönemi içinde devreye girmesinin planlanması halinde bu form doldurulur.

⁹² Bu bölümde, tesis ile ilgili uygulamalar hakkında verilen bilgiler, ölçümler, tespitler, kabuller ve hesaplamalar ile ilgili bilgilerle desteklenir. İlgili bölüme sığmaması halinde tabloya ek olarak sunulur.

⁹³ Çevrim verimini gösterir bilgi ve belgeler ek olarak verilecektir.

⁹⁴ Atık yakmak suretiyle elektrik üretilmesinin planlanması halinde bu sütun doldurulacaktır.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	GÖNÜLLÜ ANLAŞMA BAŞVURU FORMU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-029 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

ÖNGÖRÜLEN YENİLENEBİLİR ENERJİ TESİSİ BİLGİLERİ ⁹⁵				
Kaynak Türü ⁹⁶	Devreye Alma Tarihi	Üretim Kapasitesi		
		Isı		Elektrik
		kcal/h		kVA
Tesiste Üretilmesi Öngörülen Toplam Enerji (Yıllık)				
Isı		Elektrik		Toplam (TEP)
kcal	TEP	kWh	TEP	
Tesiste Üretilecek Enerjinin Endüstriyel İşletmede Kullanılması Öngörülen Miktarı (Yıllık)				
Isı		Elektrik		Toplam (TEP)
kcal	TEP	kWh	TEP	
Tesiste Üretilecek Enerjinin Satılması Öngörülen Miktarı (Yıllık)				
Isı		Elektrik		Toplam (TEP)
kcal	TEP	kWh	TEP	

⁹⁵ İzleme dönemi içerisinde yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı tesis projesi öngörülmesi ve izleme dönemi içinde devreye girmesinin planlanması halinde bu form doldurulur.

⁹⁶ Hidrolik, rüzgar, jeotermal, güneş veya biyokütle olarak belirtilir.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	GÖNÜLLÜ ANLAŞMA BAŞVURU FORMU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-029 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

DİĞER HUSUSLAR

Başvuru formunun bütün sayfaları eklerde dahil olmak üzere numaralandırılacak, bütün sayfalarda endüstriyel işletmenin kaşesi ve yetkililerinin imzası yer alacaktır. (Başvuruların fiziki olarak alınması durumunda geçerlidir.)

Bakanlık gerek görmesi halinde başvuruda bulunulan dönemin içinde bulunduğu yıldan bir önceki yıldan başlamak suretiyle, geriye dönük 5 (beş) yıllık dönemi kapsayan işletmede tüketilen elektrik enerjisi ve katı, sıvı ve gaz yakıtlara ait faturaların YMM tarafından onaylı suretlerini isteyebilir.

EKLER:

- 1- Ticaret odası ve/veya sanayi odasına bağlı olduğunu gösteren belgeler
- 2- ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi Standardı Belgesinin noter onaylı sureti
- 3- Başvuru formunu onaylayan kişilerin, tüzel kişiyi temsil ettiğini gösteren imza sirküleri
- 4- Üretim bilgileri verilen yıllara ait YMM tarafından onaylı gelir tablosu
- 5- Üretim Bilgileri tablosunu onaylayan yeminli mali müşavirin bağlı olduğu odadan alınmış faaliyet belgesi
- 6- Endüstriyel işletmede kullanılması durumunda Bakanlıkça yayımlanan kalorifik değerler ve çevrim katsayıları tablosunda yer almayan yakıtların kalorifik değerlerini gösteren laboratuvar analizleri
- 7- İzleme dönemi içerisinde uygulanması öngörülen projeye ait bilgilerin ilgili alanlara sığmaması durumunda projeye ait bilgileri içeren dokümanlar
- 8- İzleme döneminde kojenerasyon tesisi ve/veya atık yakma tesisinin kurulmasının öngörülmesi halinde tesislere ait çevrim verimini gösteren bilgi ve belgeler

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	ENERJİ YOĞUNLUĞU AZALTIMINA İLİŞKİN GÖNÜLLÜ ANLAŞMA	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-024 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

EK-8

ENERJİ YOĞUNLUĞU AZALTIMINA İLİŞKİN GÖNÜLLÜ ANLAŞMA

(.....⁹⁷)

Taraflar

MADDE 1- (1) İşbu Anlaşma, bir tarafta T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (bundan sonra “BAKANLIK” olarak anılacaktır) ile diğer tarafta .....⁹⁸ (bundan sonra “ENDÜSTRİYEL İŞLETME” olarak anılacaktır) arasında aşağıda yazılı şartlar dahilinde akdedilmiştir.

Taraflara İlişkin Bilgiler ve Tebligat

MADDE 2- (1) BAKANLIK,

Posta Adresi :Nasuh Akar Mahallesi Türkocağı Caddesi No:2, 06520 Çankaya /Ankara

Tel No :

Elektronik Posta Adresi :

(2) ENDÜSTRİYEL İŞLETME,

Posta Adresi :

Tel No :

Elektronik Posta Adresi :

(3) İşbu Anlaşma kapsamındaki elektronik ortam da dâhil tüm tebligat, 11/02/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü veya memur vasıtasıyla yapılır.

(4) Her iki taraf birinci ve ikinci fıkrada belirtilen adreslerini tebligat adresleri olarak kabul etmişlerdir. Tebligat, ilgili tarafa bilinen en son adresinde yapılır. Bilinen en son adresin tebligata elverişli olmadığına anlaşılması veya tebligat yapılamaması hâlinde, muhatabın adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresi, bilinen en son adresi olarak kabul edilir ve tebligat buraya yapılır. Şu kadar ki; tebliğ yapılacak tarafın müracaatı veya kabulü şartıyla her yerde tebligat yapılması caizdir.

(5) Tebligata elverişli bir elektronik adres vererek bu adrese tebligat yapılmasını isteyen tarafa, elektronik yolla tebligat yapılabilir. Elektronik yolla tebligatın zorunlu bir sebeple yapılamaması hâlinde 11/02/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu’nda belirtilen diğer usullerle tebligat yapılır. Elektronik yolla tebligat, muhatabın elektronik adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda yapılmış sayılır.

(6) Burada düzenlenmeyen hususlarda 11/02/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3- (1) Aksi bu Anlaşmada açıkça belirtilmedikçe, bu Anlaşmada yer alan terim, kavram ve kısaltmaların, enerji verimliliğine ilişkin mevzuatta tanımlanan anlamları esas alınır.

Anlaşmanın konusu ve amacı

MADDE 4- (1) İşbu Anlaşma ile, 18/4/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca; işbu Anlaşma kapsamındaki endüstriyel işletmenin enerji yoğunluğunun, en az bu Anlaşma ile taahhüt edilen miktar kadar azaltılmasına ve taahhüdün yerine getirilmesi durumunda ENDÜSTRİYEL İŞLETME’ye yapılacak destek ödemelerine yönelik;

a) Temel ilkelerin,

⁹⁷ Bakanlık tarafından geliştirilen kod numarası yazılır. Örnek: GA-2024/01

⁹⁸ Tüzel kişinin adı ve ünvanı açık ve kısaltılmış şekilde yazılır. Örnek: ABC Anonim Şirketi (ABC)

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	ENERJİ YOĞUNLUĞU AZALTIMINA İLİŞKİN GÖNÜLLÜ ANLAŞMA	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-024 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

- b) Hak ve yükümlülüklerin,
c) Usul ve esasların

belirlenmesi ve uygulamaların enerji verimliliği mevzuatına uygun olarak gerçekleştirilmesinin sağlanması amaçlanmıştır.

Temel ilkeler

MADDE 5- (1) Taraflar aşağıdaki ilkeleri kabul etmiş sayılır.

a) Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik'in 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (tt) bendine ve 18 inci maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendine göre ....., ..., ..., ... ve .....⁹⁹ yıllarına ait verilere dayalı yapılan hesaplamalara göre, ENDÜSTRİYEL İŞLETME'nin referans enerji yoğunluğu .....¹⁰⁰ (.....¹⁰¹) olarak kabul edilmiştir.

b) ENDÜSTRİYEL İŞLETME, enerji yoğunluğunu .....¹⁰² azaltmayı taahhüt eder.

c) Enerji yoğunluğu azaltımı ile ilgili taahhüdün yerine getirilip getirilmediği aşağıdaki şekilde belirlenir.

1) ENDÜSTRİYEL İŞLETME, işbu Anlaşma kapsamındaki enerji yoğunluğu hesabına esas teşkil eden bilgileri, her yıl mart ayı sonuna kadar BAKANLIĞA sunar. BAKANLIK, bu bilgiler çerçevesinde bir önceki mali yıla ait enerji yoğunluğu değerini Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik'in 20 nci maddesinin ikinci fıkrasına göre hesaplar ve ENDÜSTRİYEL İŞLETME'ye yazılı olarak bildirir.

2) Her yıl gerçekleşen enerji yoğunluğu değeri ile referans enerji yoğunluğu değeri arasındaki fark oransal olarak hesaplanır. Anlaşma dönemi sonunda 3 (üç) yıllık farkların aritmetik ortalaması alınır.

ç) İşbu Anlaşma kapsamındaki ENDÜSTRİYEL İŞLETME'de anlaşma döneminde devreye alınacak enerji üretim tesisi¹⁰³ olması durumunda, ENDÜSTRİYEL İŞLETME tarafından tercih edilen yılda¹⁰⁴ üretilen enerjinin işletme içinde tüketilen kısmı, aynı yıla ait enerji yoğunluğunun hesaplanmasında yıllık toplam enerji tüketimi miktarından düşülür.

d) Yıllık mal üretiminin ekonomik değeri, Türkiye İstatistik Kurumunun belirlediği EK-10'daki alt sektörlere ait Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yi-ÜFE) değerleri kullanılmak ve 2015 yılı baz yıl alınmak suretiyle hesaplanır. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi ile hesaplamalar yapılırken yıllık ortalama değerler kullanılacaktır.

e) Anlaşma dönemi sonunda taahhüdün yerine getirilmemesi halinde ENDÜSTRİYEL İŞLETME'nin aynı konuda yapacağı başvurular .....¹⁰⁵ yılına kadar değerlendirmeye alınmaz.

f) Taraflar, ülkenin emniyetine, tarafların ticarî ilişkilerine zarar verecek bilgileri gizli tutmak ve gizlilik gerektiren diğer hallerde gizlilik gereklerine uymakla yükümlüdür.

⁹⁹ Başvuru döneminin içinde bulunduğu yıldan bir önceki yıl dahil olmak üzere, geriye yönelik beş yıl yazılır. Örnek: Mayıs 2024 ayında yapılan bir başvuru için 2023, 2022, 2021, 2020 ve 2019

¹⁰⁰ Referans enerji yoğunluğu Yönetmeliğin virgülden sonra en az dört hane olacak şekilde rakamla yazılır. Örnek: 0,2925 TEP/1000 TL

¹⁰¹ Referans enerji yoğunluğu yazı ile yazılır. Örnek: sıfır virgül ikibindokuzyüzyirmibeş Ton Eşdeğer Petrol taksim bin Türk Lirası

¹⁰² Rakamla ve yazıyla ayrı ayrı yazılır. Örnek: %10 (yüzde on)

¹⁰³ Anlaşma dönemi içinde işletmeye alınmaları halinde; Atıkları modern yakma teknikleri ile ısı ve/veya elektrik enerjisine dönüştüren tesisler, verimi "Kojenerasyon ve Mikrokojenerasyon Tesislerinin Verimliliğinin Hesaplanmasına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Tebliğ" ile belirlenen asgari verim değerinin üzeri olan ve yurt içinde imal edilen kojenerasyon tesisleri veya hidrolik, rüzgar, jeotermal, güneş veya biyokütle kaynaklarını kullanan enerji üretim tesisleri yazılabilir. Toplam maliyetinin %70'den fazlasını oluşturan kısımlarının yurt içinde yapılan imalatlarla karşılandığı yeminli mali müşavir tarafından onaylanmış belgelerle ortaya konulan kojenerasyon tesisleri, yurt içinde imal edilmiş sayılır.

¹⁰⁴ Anlaşma dönemi içinde olmak kaydıyla, tüzel kişinin tercih ettiği herhangi bir yıl yazılır.

¹⁰⁵ Anlaşma döneminin bitimini müteakip 5 (beş) yıl sonrası, yıl olarak yazılır. Örnek: 2024 yılında biten bir Anlaşma için 2030 yazılacaktır.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	ENERJİ YOĞUNLUĞU AZALTIMINA İLİŞKİN GÖNÜLLÜ ANLAŞMA	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-024 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

ENDÜSTRİYEL İŞLETME'nin hak ve yükümlülükleri

MADDE 6- (1) ENDÜSTRİYEL İŞLETME, aşağıda belirtilen hak ve yükümlülüklere sahiptir.

a) Enerji yoğunluğunun hesaplanması için BAKANLIK tarafından ihtiyaç duyulan enerji tüketimi, mal üretimi ve üretilen malın piyasa değeri bilgilerini her yıl mart ayı sonuna kadar BAKANLIĞA vermek,

b) BAKANLIĞIN gerek görülmesi halinde yapacağı inceleme, izleme ve denetim çalışmaları için gerekli koşulları sağlamak ve istenen bilgi ve belgeleri vermek,

c) Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesini takip eden bir yıl içinde, ...¹⁰⁶ yılına ait toplam enerji giderini, yeminli malî müşavir tarafından onaylanan belgelerle birlikte BAKANLIĞA sunmak,

ç) BAKANLIK tarafından istenmesi halinde, işbu Anlaşma kapsamında sunulan belge ve bilgileri yeminli mali müşavire onaylatmak,

d) Bu Anlaşmanın uygulanmasından doğan her türlü vergi, resim ve harcın ödenmesinden sorumlu olmaktır.

BAKANLIK'ın hak ve yükümlülükleri

MADDE 7- (1) BAKANLIK, aşağıda belirtilen hak ve yükümlülüklere sahiptir.

a) İşbu Anlaşma kapsamındaki ENDÜSTRİYEL İŞLETME'nin ve bünyesinde bulunduğu gerçek veya tüzel kişiliğe ait diğer endüstriyel işletmelerinin enerji yoğunluğu değişimlerini izlemek,

b) İşbu Anlaşma kapsamındaki faaliyetleri sırasında elde ettiği bilgilerden, ENDÜSTRİYEL İŞLETME'nin ticarî ilişkilerine zarar verecek olanların gizliliğine riayet etmek,

c) BAKANLIK, bütçe olanaklarında meydana gelebilecek daralmalar sebebiyle ödeme planında değişiklik yapma hakkına sahiptir.

Destek ödemelerinin yapılması

MADDE 8- (1) Bu Anlaşma kapsamındaki destek ödemeleri ile ilgili usul ve esaslar şunlardır:

a) Aşağıdaki koşulların sağlanmaması durumunda destek ödemesi yapılmaz.

1) Bu Anlaşmanın 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (2) numaralı alt bendinde belirtilen usul ve esaslara göre göre hesaplanan ortalama enerji yoğunluğu azaltım oranının, taahhüt edilen enerji yoğunluğu azaltım oranından daha düşük olması,

2) Anlaşmanın son yılı için hesaplanan enerji yoğunluğu değerinin, referans enerji yoğunluğu değerine göre en az taahhüt edilen enerji yoğunluğu azaltma oranına karşılık gelen değerden daha yüksek olması,

3) İşbu Anlaşmanın feshedilmesi.

b) Destek ödemesinin yapılmasında .....¹⁰⁷ yılına ait ve YMM tarafından onaylanmış olan enerji giderlerine ait faturalar ve ödeme belgeleri esas alınır.

c) ENDÜSTRİYEL İŞLETME tarafından ibraz edilen belgelerin yanıltıcı nitelikte olduğunun herhangi bir aşamada anlaşılması halinde; BAKANLIK ödenen meblağı, amme alacaklarına uygulanan gecikme zammı ile birlikte ENDÜSTRİYEL İŞLETMEDEN geri ister.

ç) Destek ödemelerinin yapılmasında BAKANLIĞA ayrılan ödenek durumu esas alınır. ....¹⁰⁸ yılında, BAKANLIĞIN ödenek durumunun destek miktarının tek seferde ödenmesine imkan vermesi halinde, bu Anlaşma ile ilgili destek ödemesi işbu Anlaşmanın sona ermesinden önce yapılır. Ancak, ...¹⁰⁹ yılı ödeneğinin destek miktarının tek seferde ödenmesine imkan vermemesi halinde, destek ödemesi BAKANLIK tarafından hazırlanacak ödeme planına göre yapılır.

¹⁰⁶ Başvuru yapılan dönemin içinde bulunduğu yıl yazılır. Örnek: Mayıs 2024 ayında yapılan başvurular için 2025 yazılır.

¹⁰⁷ Başvuru yapılan dönemin içinde bulunduğu yıl yazılır. Örnek: Mayıs 2024 ayında yapılan başvurular için 2024 yazılır.

¹⁰⁸ Anlaşmanın sona ereceği yıl yazılır.

¹⁰⁹ Anlaşmanın sona ereceği yıl yazılır.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	ENERJİ YOĞUNLUĞU AZALTIMINA İLİŞKİN GÖNÜLLÜ ANLAŞMA	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-024 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

d) ENDÜSTRİYEL İŞLETME, BAKANLIĞIN ilgili mevzuat hükümlerine uygun şekilde yapacağı ödemeler ve ödemelerdeki gecikmeler için herhangi bir hak veya faiz talebinde bulunamaz.

Anlaşmanın devri

MADDE 9- (1) Bu Anlaşmadan doğan hak ve yükümlülükler ENDÜSTRİYEL İŞLETME tarafından üçüncü kişilere devredilemez.

Mücbir sebepler

MADDE 10- (1) Tarafların kusurundan ileri gelmemiş olmakla beraber, bu Anlaşma kapsamındaki uygulamaları engelleyen bir durum meydana geldiğinde ve bu durumu ortadan kaldırmaya gücünün yetmediği haller, mücbir sebep olarak kabul edilir. Bir halin mücbir sebep olarak kabulü için, durumun ortaya çıktığı tarihi takip eden 30 (otuz) gün içinde karşı tarafa bildirilmesi şarttır. Bildirimin intikalini takip eden 30 (otuz) gün içinde gerekli değerlendirmeler yapılarak mücbir sebebin kabulüne veya reddine karar verilir ve ilgili tarafa bildirilir.

Anlaşmanın feshi

MADDE 11- (1) İşbu Anlaşma aşağıdaki hallerde feshedilebilir.

a) ENDÜSTRİYEL İŞLETME'nin işbu Anlaşma hükümlerine aykırı hareket etmesi, BAKANLIK tarafından yapılan yazılı uyarılara rağmen aykırılığın belirlenen süre içinde giderilmemesi veya BAKANLIK bütçe olanaklarında daralmalar meydana gelmesi halinde, işbu Anlaşma BAKANLIK tarafından tek taraflı olarak feshedilebilir.

b) Mücbir sebebin oluşması ve mücbir sebep halinin 90 (doksan) günden daha fazla sürmesi halinde taraflardan birinin isteği üzerine bu Anlaşma feshedilebilir.

Anlaşmanın dili

MADDE 12- (1) İş bu Anlaşmanın dili Türkçe'dir ve işbu Anlaşma gereği bütün yazışmalar Türkçe olarak yapılır.

Anlaşma da değişiklik yapılması veya ek Anlaşma düzenlenmesi

MADDE 13- (1) ENDÜSTRİYEL İŞLETME ve BAKANLIK mutabakatı ile 7 nci Maddenin (c) fıkrası dışında ek Anlaşma düzenlenmek suretiyle bu Anlaşma da değişiklik yapılabilir.

Anlaşmanın uzatılması

MADDE 14- (1) Mücbir sebep halinin bir takvim yılında 3 (üç) aydan az devam etmesi halinde, bu Anlaşmanın süresi Bakan onayı ile en fazla 1 (bir) yıl uzatılabilir.

Anlaşmazlıkların çözümü

MADDE 15- (1) İşbu Anlaşmanın uygulanmasından, yorumundan veya feshinden doğabilecek her türlü ihtilafın hallinde, Ankara Mahkemeleri ve İcra Daireleri yetkilidir.

Bağlayıcı düzenlemeler

MADDE 16- (1) Aşağıdaki mevzuat işbu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçası ve eki olarak kabul edilir. İşbu Anlaşma da hüküm bulunmayan hallerde sırası ile aşağıda sayılan mevzuat hükümleri uygulanır:

- 18/04/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu,
- 27/10/2011 tarihli ve 28097 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik,
- Enerji Verimliliği Destekleri Hakkında Uygulama Usul Ve Esasları,
- Diğer ¹¹⁰

(2) Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra yürürlüğe girecek hükümler taraflar açısından bağlayıcıdır,

¹¹⁰ Anlaşmanın imzalanması aşamasında yürürlükte olan ilgili diğer mevzuat yazılır.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	ENERJİ YOĞUNLUĞU AZALTIMINA İLİŞKİN GÖNÜLLÜ ANLAŞMA	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-024 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

Yürürlük ve yürütme

MADDE 17- (1) İşbu Anlaşma; 17 (onyedi) madde, ... (.....)¹¹¹ sayfa ve ... (.....)¹¹² sayfa ek'den ibaret olup, BAKANLIK ve ENDÜSTRİYEL İŞLETME tarafından tam olarak okunup anlaşıldıktan sonra iki (2) orjinal nüsha olarak hazırlanmış ve .../.../20...¹¹³ tarihinde taraflar arasında imzalanmış, 1 (bir) nüshası BAKANLIK'ta 1 (bir) nüshası da ENDÜSTRİYEL İŞLETME'de alıkonulmuştur.

(2) İşbu Anlaşma .../.../20...¹¹⁴ tarihinde yürürlüğe girer.

(3) İşbu Anlaşma, mücbir sebeplerden dolayı olabilecek uzatmalar hariç, yürürlük tarihinden itibaren 40 (kırk) ay süreyle geçerlidir.

ENDÜSTRİYEL İŞLETME ADINA¹¹⁵

İMZA
ADI SOYADI
ÜNVANI

BAKANLIK ADINA

İMZA
ADI SOYADI
ÜNVANI

EKLER:

- 1- İmza sirküleri¹¹⁶ (...Sayfa)
- 2- Diğer¹¹⁷ (.....)

¹¹¹ Sayfa sayısı rakam ve yazı ile yazılır. Örnek: 6 (altı)

¹¹² Sayfa sayısı rakam ve yazı ile yazılır. Örnek: 6 (altı)

¹¹³ İmzalanma tarihi yazılır. Örnek: 15/06/2020

¹¹⁴ Anlaşmanın imzalanmasını takip eden yılın ilk günü yazılacaktır. Örnek: Haziran 2020 ayında imzalanan bir Anlaşma için 01/01/2021 yazılır.

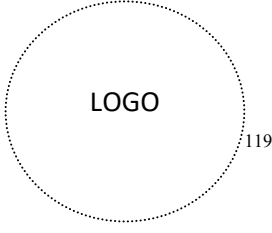
¹¹⁵ Endüstriyel İşletmenin açık adı ve ünvanı yazılır.

¹¹⁶ Endüstriyel İşletme adına imza atacak kişi veya kişilerin noter onaylı imza sirküleri sunulur.

¹¹⁷ Anlaşma aşamasında ihtiyaç duyulabilecek diğer ekler yazılır.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	GÖNÜLLÜ ANLAŞMA İZLEME FORMU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-030 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

EK-9

..... 118

... / ... / 20...

Sayı : ... / ....

Konu : Gönüllü Anlaşma İzleme Dönemi

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞINA
(Enerji Verimliliği ve Çevre Dairesi Başkanlığı)

Bakanlığınızla yapılan Gönüllü Anlaşma kapsamında, 20... izleme yılına ait bilgi ve belgeleri içeren izleme dosyası ekte sunulmakta olup sunulan bilgi ve belgelerin varlığını, muhteviyatı itibarıyla doğruluğunu, kabul ve taahhüt ederiz.

ENDÜSTRİYEL İŞLETME
ADINA

İMZA ¹²⁰
ADI SOYADI
ÜNVANI
KAŞE ¹²¹

EKLER:

1- İzleme Formu ve Ekleri (... Sayfa)

¹¹⁸ Başvurusunu yapan tüzel kişinin adı veya ünvanı yazılacaktır

¹¹⁹ Başvuru sahibi tüzel kişinin logosu yer alır.

¹²⁰ Tüzel kişiyi temsile yetkili, yöneticisi tarafından imzalanır.

¹²¹ Tüzel kişiliğin kaşesi basılır.

T.C. ENERJİ VE TABİİ
KAYNAKLAR BAKANLIğI

GÖNÜLLÜ ANLAŞMA İZLEME FORMU

Doküman No

ETKB-EVÇED-FRM-030 Rev.01

Revizyon/Yayın
Tarihi

15.09.2023

GÖNÜLLÜ ANLAŞMA 20... YILI İZLEME FORMU

GERÇEK VEYA TÜZEL KİŞİNİN

ADI VEYA ÜNVANI :

ENDÜSTRİYEL İŞLETME HAKKINDA BİLGİLER

ADI VEYA ÜNVANI :

SANAYİ SİCİL BELGE NO ¹²² :

SANAYİ TİCARET ODASI ¹²³ :

ADRESİ :

TELEFON NO :

WEB / ELEKTRONİK POSTA :

KEP ADRESİ :

İŞLETMEYE GİRİŞ YILI :

SEKTÖRÜ¹²⁴/ NACEKODU¹²⁵ :

ENERJİ TÜKETİMİ ¹²⁶ :

VERGİ NUMARASI :

ENDÜSTRİYEL İŞLETME YÖNETİCİ BİLGİLERİ ¹²⁷

ADI SOYADI :

ÜNVANI :

TELEFON :

E-POSTA :

ENERJİ YÖNETİCİSİ BİLGİLERİ ¹²⁸

ADI SOYADI :

SERTİFİKA NO :

TELEFON (İŞ / MOBİL) :

E-POSTA :

¹²² Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüklerinden alınan Sanayi Sicil Belgesinin numarası yazılır.

¹²³ Endüstriyel işletmenin bağlı olduğu Sanayi Odasının veya Sanayi ve Ticaret Odasının adı yazılır.

¹²⁴ EK-10'da belirtilen alt sektörlerden biri yazılır.

¹²⁵ 4 haneli NACE Rev.2 kodu ve faaliyet gösterilen iş kolu yazılır.

¹²⁶ Başvuru tarihinden önceki son üç yıla ait enerji tüketimlerinin ortalaması TEP cinsinden yazılır.

¹²⁷ Malik, varsa intifa hakkı sahibi veya bunlar adına yönetimden sorumlu olan yönetici kişiye ait bilgiler verilir.

¹²⁸ Yönetim adına, endüstriyel işletmede enerji yönetimi ile ilgili faaliyetleri yerine getirmek üzere yönetim tarafından görevlendirilen enerji yöneticisi sertifikasına sahip kişiye ait bilgiler verilir.

**GERÇEK VEYA TÜZEL KİŞİYE AİT GÖNÜLLÜ ANLAŞMAYA KONU OLMAYAN DİĞER
ENDÜSTRİYEL İŞLETMELERİ HAKKINDA BİLGİLER¹²⁹**

ENDÜSTRİYEL İŞLETMENİN

ADI VEYA ÜNVANI :

SANAYİ SİCİL BELGE NO¹³⁰ :

SANAYİ TİCARET ODASI¹³¹ :

ADRESİ :

TELEFON NO :

WEB / ELEKTRONİK POSTA :

İŞLETMEYE GİRİŞ YILI :

SEKTÖRÜ¹³²/ NACEKODU¹³³ :

VERGİ NUMARASI :

¹²⁹ Gerçek veya tüzel kişiye ait gönüllü anlaşmaya konu olmayan diğer endüstriyel işletmeler ile ilgili bilgiler verilir. Her bir endüstriyel işletme kadar aynı içerikte bilgi verilecek şekilde satır ilave edilebilir.

¹³⁰ Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüklerinden alınan Sanayi Sicil Belgesinin numarası yazılır.

¹³¹ Endüstriyel işletmenin bağlı olduğu Sanayi Odası'nın veya Sanayi ve Ticaret Odası'nın adı yazılır.

¹³² EK-10'da belirtilen alt sektörlerden biri yazılır.

¹³³ 4 haneli NACE Rev.2 kodu ve faaliyet gösterilen iş kolu yazılır.

ÜRETİM BİLGİLERİ¹³⁴

YIL ¹³⁵	YIL İÇERİSİNDE ÜRETİLEN ÜRÜNLER ¹³⁶	ÜRETİM MİKTARI (Pi)	BİRİMİ ¹³⁷	BİRİM FİYATI (Fi) ¹³⁸	Pi x Fi
20...	1. Ürün				
	2. Ürün				
	3. Ürün				
	4. Ürün				
	5. Ürün				
	Diğer				
TOPLAM					

$$\text{Birim Fiyat} = \frac{\Sigma (\text{Ürün miktarı} \times \text{Fabrika Satış Birim Fiyatı})}{\text{Toplam Ürün Miktarı}}$$

¹³⁴ Üretim bilgileri, **yeminli mali müşavir tarafından onaylanmış** olarak verilir. Üretim bilgileri verilen izleme yılına ait yeminli mali müşavir tarafından onaylı ürün cinsi ve üretim miktarının, ciro ve satış hasılatlarının yer aldığı **gelir tablosu** ek olarak verilir.

¹³⁵ Verilerin ait olduğu izleme yılı yazılır. (Örn:2025)

¹³⁶ En yüksek üretim miktarına sahip 5 ürün, üretim büyüklüğüne göre sırasıyla yazılır. Kalan ürünlerin ürün miktarı toplam olarak diğer hanesine yazılır. Bakanlık, gerekli gördüğü durumlarda diğer hanesine yazılan ürünler ile ilgili bilgileri isteyebilir.

¹³⁷ kg, ton, adet, m² vb. şeklinde üretilen malın birimi yazılır. Aynı cins ürünler aynı birimde yazılır.

¹³⁸ Yıl içerisinde üretilen ürünlerin birim fiyatlarında değişiklik olması durumunda **fabrika satış birim fiyatlarının** ağırlıklı ortalaması yukarıdaki formüle göre hesaplanarak yazılır. Ürün birim fiyatlarının döviz cinsinden olması durumunda, hesaplarda T.C. Merkez Bankasının o yıl için verdiği yıllık ortalama döviz satış kuru kullanılır.

ENDÜSTRİYEL İŞLETMEDE 20... YILINA AİT TÜKETİLEN (SATIN ALINAN) ELEKTRİK ENERJİSİ BİLGİLERİ

Elektrik Enerjisi	Birim	
	kWh	TEP ¹³⁹
Satın Alınan Elektrik Enerjisi ¹⁴⁰		

ENDÜSTRİYEL İŞLETMEDE 20... YILINA AİT TÜKETİLEN SIVI YAKIT BİLGİLERİ

Yakıt Sıra No	Sıvı Yakıtlar	Birim	Tüketim Miktarı	TEP
1	Siyah Likör	ton		
2	Yakıt Nafta	ton		
3	Benzin	ton		
4	Gazyağı (kerosen)	ton		
5	Motorin	ton		
6	Fuel-Oil No:4	ton		
7	Fuel-Oil No:6	ton		
8	Diğer	.....		

¹³⁹ TEP hesaplamasına esas olacak kalorifik değerler ve çevrim katsayıları Bakanlıkça yayınlanan “Enerji Kaynaklarının Alt Isıl Değerleri ve Petrol Eşdeğerine Çevrim Katsayıları” tablosundan alınacaktır. Tabloda yer almayan yakıtların kalorifik değerlerini gösteren laboratuvar analizleri ayrıca endüstriyel işletme tarafından sunulacaktır.

¹⁴⁰ **Satın alınan elektrik enerjisi** olarak sadece endüstriyel işletmeye satın alınarak kullanılan elektrik enerjisi miktarı yazılacaktır. Endüstriyel işletme bünyesinde kojenerasyon tesisi, atık yakma tesisi ve yenilenebilir enerji kaynakları tesisi var ise bu tesislerde üretilen elektrik enerjisi miktarı yazılmayacaktır.

ENDÜSTRİYEL İŞLETMEDE 20... YILINA AİT TÜKETİLEN KATI YAKIT BİLGİLERİ

Yakıt Sıra No	Katı Yakıtlar	Birim	Tüketim Miktarı	TEP ¹⁴¹
1	Odun	ton		
2	Linyit (2000 kcal/kg)	ton		
3	Linyit (3000 kcal/kg)	ton		
4	Linyit (4500 kcal/kg)	ton		
5	Asfaltit	ton		
6	Prina	ton		
7	Kabuk (fındık,ceviz vb.)	ton		
8	Çiğit	ton		
9	Talaş	ton		
10	Petrokok (petrol koku)	ton		
11	Taşkömürü ¹⁴²	ton		
12	Kok Kömürü ¹⁴³	ton		
13	Kok kömürü (Satın alınan)	ton		
14	Kok Tozu	ton		
15	Linyit Briketi	ton		
16	Diğer	...		

¹⁴¹ TEP hesaplamasına esas olacak kalorifik değerler ve çevrim katsayıları Bakanlıkça yayınlanan “Enerji Kaynaklarının Alt Isıl Değerleri ve Petrol Eşdeğerine Çevrim Katsayıları” tablosundan alınacaktır. Tabloda yer almayan yakıtların kalorifik değerlerini gösteren laboratuvar analizleri ayrıca endüstriyel işletme tarafından sunulacaktır.

¹⁴² Taşkömüründen kok elde ediliyor ise, koklaştırılmayıp taşkömürü olarak tüketilen miktarı belirtiniz.

¹⁴³ Taşkömüründen elde edilen ve kok olarak tüketilen miktarı belirtiniz.

ENDÜSTRİYEL İŞLETMEDE 20... YILINA AİT TÜKETİLEN GAZ YAKIT BİLGİLERİ

Yakıt Sıra No	Gas Yakıtlar	Birim	Tüketim Miktarı	TEP ¹⁴⁴
1	Asetilen	m ³		
2	Propan	m ³		
3	Fuel Gaz (Rafineri gaz)	m ³		
4	LPG	kg		
5	Kok Gazı	m ³		
6	Yüksek Fırın Gazı	m ³		
7	Doğalgaz, LNG (Sıvılaştırılmış Doğalgaz), CNG (Sıkıştırılmış Doğalgaz)	Sm ³		
		kWh		
8	Buhar (İşletme Üretimi Hariç)	ton		
		bar ¹⁴⁵		
		Sıcaklık (°C)		
9	Sıcak Su (İşletme Üretimi Hariç)	ton		
		Giriş Sıcaklığı (°C)		
		Çıkış Sıcaklığı (°C)		
10	Diğer	...		

¹⁴⁴ TEP hesaplamasına esas olacak kalorifik değerler ve çevrim katsayıları Bakanlıkça yayınlanan “Enerji Kaynaklarının Alt Isıl Değerleri ve Petrol Eşdeğerine Çevrim Katsayıları” tablosundan alınacaktır. Tabloda yer almayan yakıtların kalorifik değerlerini gösteren laboratuvar analizleri ayrıca endüstriyel işletme tarafından sunulacaktır.

¹⁴⁵ Endüstriyel işletmeye giriş basıncını yazınız. Kızgın buhar alınıyorsa sıcaklığını da belirtiniz.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	GÖNÜLLÜ ANLAŞMA İZLEME FORMU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-030 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

ENDÜSTRİYEL İŞLETMEDE İZLEME YILI İÇERİSİNDE UYGULAMASI TAMAMLANAN PROJELERİN ÖZET TABLOSU¹⁴⁶

Proje No	Proje Adı	Proje Başlama Tarihi	Proje Devreye Alma Tarihi	Toplam Enerji Tasarrufu (TEP/Yıl)	Yatırım Tutarı (TL)	Parasal Tasarruf (TL)	Geri Ödeme Süresi (Yıl)
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
.							
.							
TOPLAM							

¹⁴⁶ İzleme yılı içerisinde uygulanması tamamlanan tüm projelere ait özet bilgiler yazılacaktır.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	GÖNÜLLÜ ANLAŞMA İZLEME FORMU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-030 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

ENDÜSTRİYEL İŞLETMEDE İZLEME YILI İÇERİSİNDE UYGULAMASI TAMAMLANAN PROJEYE AİT BİLGİLER ¹⁴⁷								
Proje No	Proje Adı				Proje Başlama Tarihi	Proje Devreye Alma Tarihi		
...	.....				.../.../20...	.../.../20...		
Proje Öncesi ve Sonrası Hakkında Bilgiler ¹⁴⁸								
Tasarruf Hesabı ¹⁴⁹								
Tasarruf Edilen Yakıt Türü ¹⁵⁰	Enerji Tasarrufu Miktarı				Finansal Gerçekleşmeler			
	Isı		Elektrik		Toplam Enerji Tasarrufu (TEP/Yıl)	Parasal Tasarruf ¹⁵¹ (TL/Yıl)	Yatırım Tutarı ¹⁵² (TL)	Geri Ödeme Süresi ¹⁵³
	kcal	TEP	kWh	TEP				

¹⁴⁷ İzleme yılı içinde uygulaması tamamlanan her bir proje için ayrı ayrı hazırlanır. Tabloda mevcut duruma ilave gelen enerji tüketimleri (-) olarak gösterilir.

¹⁴⁸ Bu bölümde, proje öncesi ve sonrası durum ve uygulamalar hakkında verilen bilgiler, her iki durum için yapılan ölçümler, tespitler, kabuller ilgili bilgilerle desteklenir. Proje öncesi ve sonrası hakkında bilgiler bu bölüme sığmaması halinde tabloya ek olarak sunulur.

¹⁴⁹ Bu bölümde, yapılan ölçüm ve kabuller baz alınarak tasarruf potansiyeline ait hesaplamalar yapılır. Tasarruf potansiyeline ait hesaplamalar bu bölüme sığmaması halinde tabloya ek olarak sunulur.

¹⁵⁰ Doğalgaz, elektrik vb. yazılır.

¹⁵¹ Enerji tasarruflarının, enerji birim fiyatları (KDV hariç) ile çarpılmasıyla bulunan değer yazılır.

¹⁵² Yatırımın tamamlanması için öngörülen (KDV hariç) bedel yazılır.

¹⁵³ Yatırım tutarının toplam parasal tasarruf miktarına bölünmesiyle bulunan değer yıl olarak yazılır.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	GÖNÜLLÜ ANLAŞMA İZLEME FORMU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-030 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

KOJENERASYON TESİSİ BİLGİLERİ ¹⁵⁴					
Kojenerasyon Tipi ¹⁵⁵	Toplam Çevrim Verimi ¹⁵⁶ (%)	Devreye Alma Tarihi	Yakıt Türü	Üretim Kapasitesi	
				Isı	Elektrik
				kcal/h	kVA
Tesiste Üretilen Toplam Enerji (Yıllık)					
Isı		Elektrik		Toplam (TEP)	
Kcal	TEP	kWh	TEP		
Tesiste Üretilen Enerjinin İşletmede Kullanılan Miktarı (Yıllık)					
Isı		Elektrik		Toplam (TEP)	
Kcal	TEP	kWh	TEP		
Tesiste Üretilen Enerjinin Satılan Miktarı (Yıllık)					
Isı		Elektrik		Toplam (TEP)	
Kcal	TEP	kWh	TEP		

¹⁵⁴ İzleme yılı içerisinde kojenerasyon tesisinin işletmeye alınması halinde bu form doldurulur. Ayrıca, kojenerasyon tesisin destek kapsamında değerlendirilebilmesi için, “Kojenerasyon ve Mikrokojenerasyon Tesislerinin Verimliliğinin Hesaplanmasına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Tebliğ” de tanımlanan kriterlere sahip olduğunu gösterir bilgi ve belgeler ile toplam maliyetinin **yüzde yetmişten fazlasını** oluşturan kısımlarının yurt içinde yapılan imalatlarla karşılandığı gösteren yeminli mali müşavir tarafından onaylanmış belgeler ek olarak verilir.

¹⁵⁵ Kojenerasyon ve Mikrokojenerasyon Tesislerinin Verimliliğinin Hesaplanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ’in 5 inci Maddesinin birinci fıkrasındaki tesis tiplerinden birisi yazılır. Örnek: buhar türbinli, gaz türbinli vb.

¹⁵⁶ Çevrim verimini gösterir bilgi ve belgeler ek olarak verilecektir.

ATIK YAKMA TESİSİ BİLGİLERİ¹⁵⁷

Atık Yakma Tesisi Prosesi
Hakkında Bilgi ve Açıklama¹⁵⁸

S.N	Yakıt Türü (Atık Yakıt)	Yakıt Miktarı	Birimi (m3, ton, litre v.b.)	Kalorifik Değer (kcal)	Tüketilen Yakıt Miktarı (TEP)
1					
2					
3					
4					
Atık Isı Tesisi Tipi	Verim ¹⁵⁹ (%)	Devreye Alma Tarihi	Üretim Kapasitesi		
			Isı Enerjisi	Elektrik Enerjisi ¹⁶⁰	
			kcal/h	kVA	
Tesiste Üretilen Toplam Enerji (Yıllık)					
Isı		Elektrik		Toplam (TEP)	
Kcal	TEP	kWh	TEP		
Tesiste Üretilen Enerjinin İşletmede Kullanılan Miktarı (Yıllık)					
Isı		Elektrik		Toplam (TEP)	
Kcal	TEP	kWh	TEP		
Tesiste Üretilen Enerjinin Satılan Miktarı (Yıllık)					
Isı		Elektrik		Toplam (TEP)	
Kcal	TEP	kWh	TEP		

¹⁵⁷ İzleme yılı içerisinde atık yakma tesisinin işletmeye alınması halinde bu form doldurulur.

¹⁵⁸ Bu bölümde, tesis ile ilgili uygulamalar hakkında verilen bilgiler, ölçümler, tespitler, kabuller ve hesaplamalar ile ilgili bilgilerle desteklenir. İlgili bölüme sığmaması halinde tabloya ek olarak sunulur.

¹⁵⁹ Çevrim verimini gösterir bilgi ve belgeler ek olarak verilecektir.

¹⁶⁰ Atık yakmak suretiyle elektrik üretilmesi halinde bu sütunlar doldurulacaktır.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	GÖNÜLLÜ ANLAŞMA İZLEME FORMU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-030 Rev.01
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

YENİLENEBİLİR ENERJİ TESİSİ BİLGİLERİ ¹⁶¹				
Kaynak Türü ¹⁶²	Devreye Alma Tarihi	Üretim Kapasitesi		
		Isı		Elektrik
		kcal/h		kVA
Tesiste Üretilen Toplam Enerji (Yıllık)				
Isı		Elektrik		Toplam (TEP)
Kcal	TEP	kWh	TEP	
Tesiste Üretilen Enerjinin İşletmede Kullanılan Miktarı (Yıllık)				
Isı		Elektrik		Toplam (TEP)
Kcal	TEP	kWh	TEP	
Tesiste Üretilen Enerjinin Satılan Miktarı (Yıllık)				
Isı		Elektrik		Toplam (TEP)
Kcal	TEP	kWh	TEP	

¹⁶¹ İzleme yılı içerisinde yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı tesisin işletmeye alınması halinde bu form doldurulur.

¹⁶² Hidrolik, rüzgar, jeotermal, güneş veya biyokütle olarak belirtilir.

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	GÖNÜLLÜ ANLAŞMA İZLEME FORMU	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-030 Rev.00
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

DİĞER HUSUSLAR

İzleme formlarının bütün sayfaları eklerde dahil olmak üzere numaralandırılacak, bütün sayfalarda endüstriyel işletmenin kaşesi ve yetkililerinin imzası yer alacaktır. (Başvuruların fiziki olarak alınması durumunda geçerlidir.)

EKLER:

- 1- İzleme formunu onaylayan kişilerin, tüzel kişiyi temsil ettiğini gösteren imza sirküleri
- 2- Üretim bilgileri verilen yıla ait YMM tarafından onaylı gelir tablosu
- 3- İzleme yılı içerisinde endüstriyel işletmede tüketilen elektrik enerjisi ve katı, sıvı ve gaz yakıtlara ait tüm faturaların YMM tarafından onaylı suretleri
- 4- Üretim Bilgileri tablosunu ve enerji faturalarını onaylayan yeminli mali müşavirin bağlı olduğu odadan alınmış faaliyet belgesi
- 5- Endüstriyel işletmede kullanılması durumunda Bakanlıkça yayınlanan kalorifik değerler ve çevrim katsayıları tablosunda yer almayan yakıtların kalorifik değerlerini gösteren laboratuvar analizleri
- 6- İzleme yılı içerisinde uygulaması tamamlanan projeye ait bilgilerin ilgili alanlara sığmaması durumunda projeye ait bilgileri içeren dokümanlar
- 7- Kojenerasyon Tesisi, Atık Yakma Tesisi veya Yenilenebilir Enerji Tesisi'nin izleme yılında işletmeye alınması halinde işletmeye alındığını gösteren resmi onaylı belgeler
- 8- Kojenerasyon tesisin izleme yılı içerisinde işletmeye alınması halinde destek kapsamında değerlendirilebilmesi için;
  - “Kojenerasyon ve Mikrokojenerasyon Tesislerinin Verimliliğinin Hesaplanmasına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Tebliğ” de tanımlanan kriterlere sahip olduğunu gösterir bilgi ve belgeler
  - Toplam maliyetinin yüzde yetmişten fazlasını oluşturan kısımlarının yurt içinde yapılan imalatlarla karşılandığını gösteren YMM tarafından onaylanmış belgeler

 T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	İMALAT SANAYİ SEKTÖR SINIFLAMALARI	Doküman No	ETKB-EVÇED-FRM-031 Rev.00
		Revizyon/Yayın Tarihi	15.09.2023

EK-10

İMALAT SANAYİ SEKTÖR SINIFLAMALARI

Alt Sektör Kodu (NACE Rev.2)	Alt Sektörler
10	Gıda Ürünlerinin İmalatı
11	İçeceklerin İmalatı
12	Tütün Ürünleri İmalatı
13	Tekstil Ürünlerinin İmalatı
14	Giyim Eşyalarının İmalatı
15	Deri ve İlgili Ürünlerin İmalatı
16	Ağaç, Ağaç Ürünleri ve Mantar Ürünleri İmalatı (Mobilya Hariç)
17	Kağıt ve Kağıt Ürünlerinin İmalatı
18	Kayıtlı Medyanın Basılması ve Çoğaltılması
19	Kok Kömürü ve Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı
20	Kimyasalların ve Kimyasal Ürünlerin İmalatı
21	Temel Eczacılık Ürünlerinin ve Eczacılığa İlişkin Malzemelerin İmalatı
22	Kauçuk ve Plastik Ürünlerin İmalatı
23	Diğer Metalik Olmayan Mineral Ürünlerin İmalatı
24	Ana Metal Sanayii
25	Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı (Makine Ve Teçhizat Hariç)
26	Bilgisayarların, Elektronik ve Optik Ürünlerin İmalatı
27	Elektrikli Teçhizat İmalatı
28	Başka Yerde Sınıflandırılmamış Makine ve Ekipman İmalatı
29	Motorlu Kara Taşıtı, Treyler (Römork) ve Yarı Treyler (Yarı Römork) İmalatı
30	Diğer Ulaşım Araçlarının İmalatı
31	Mobilya İmalatı
32	Diğer İmalatlar